

Københavns Kommune

Revisionsberetning for 2021
vedrørende årsregnskabet
1. juni 2022

Indholdsfortegnelse	Side
1. Revision af årsregnskabet	3
1.1 Årsregnskabet	3
2. Konklusion på den udførte revision	3
2.1 Centrale forhold ved revisionen	7
3. Revisionsbemærkninger til årsregnskabet	8
Revisionsbemærkninger for 2021	8
3.1 Revisionsbemærkninger rapporteret i løbet af året	10
3.1.1 Regnskabsføring, forretningsgange og interne kontroller - Revisionsbemærkning nr. 1	10
Stikprøvekontrol og bilagsgennemgang - Revisionsbemærkning nr. 1.1	10
Administration af autorisationer - Revisionsbemærkning nr. 1.2	11
3.1.2 Generelle it-kontroller - Revisionsbemærkning nr. 2	12
3.2 Revisionsbemærkninger vedrørende årsregnskabet	13
3.2.1 Revision af balancen - Revisionsbemærkning nr. 3	13
3.2.2 Debitorområdet - Revisionsbemærkning nr. 4	14
3.2.3 Aftalecompliance indkøb - Revisionsbemærkning nr. 5	15
3.2.4 Tilskudsadministration KFF - Revisionsbemærkning nr. 6	16
3.2.5 Indtægter KFF - Revisionsbemærkning nr. 7	17
3.2.6 Igangværende anlægsprojekter - Revisionsbemærkning nr. 8	18
Aflæggelse af anlægsregnskaber - Revisionsbemærkning nr. 8.1	18
Anlægsbevilling - revisionsbemærkning nr. 8.2	19
3.2.7 Erhvervslejemaal - Revisionsbemærkning nr. 9	20
3.2.8 Arbejdsskadeerstatninger - Revisionsbemærkning nr. 10	20
3.2.9 Borgerrettede takster SUF - Revisionsbemærkning nr. 11	21
3.2.10 Borgerrettede takster SOF - Revisionsbemærkning nr. 12	22
3.3 Revisionsbemærkninger vedrørende områder, der er omfattet af statsrefusion	23
3.4 Oversigt over revisionsbemærkninger fra 2021 og tidligere, der er afsluttet	23
4. Kommentarer til årsregnskabet i øvrigt	23
4.1 Korrektion af forhold konstateret under revisionen	23
5. Revision af årsregnskabet	23
5.1 Grundlag for revisionen	23
5.2 Revisionsstrategi	24
5.3 Intern Revision	25
5.4 Drøftelser med ledelsen om risikoen for besvigelser	25
5.5 Ledelsestilsyn	25
6. Redegørelse for den udførte finansielle revision	26
6.1 Årsregnskabets opbygning og indhold	26
6.2 Udligning, tilskud og skatter	26
6.3 Lønområdet	26
6.4 Omkostningsdisponering og udbetalinger	27
6.5 Sociale udbetalingssystemer	28
6.6 Sociale områder med statsrefusion	28
6.7 Øvrige revisionsområder	28
6.8 Omkostningsbaseret regnskab	28
6.9 Finans- og regnskabssystemet samt finansiell status	28

6.10 Økonomistyring og bevillingssystemet	29
6.11 Lånoptagelse	29
6.12 Gennemgang af generelle it-kontroller	29
6.13 Balanceposter	29
6.14 Obligatoriske oversigter til regnskabet	29
6.14.1 Tidsmæssig placering af revisionen	30
6.14.2 Væsentlighedsniveau	30
7. Juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision	30
7.1 Juridisk-kritisk revision	31
7.2 Lovpligtig forvaltningsrevision	31
7.3 Dyberegående forvaltnings-/juridisk-kritisk revision	32
7.3.1 SOF – Evaluering af forvaltningens indsats i forhold til ekstern budgetanalyse	32
7.3.2 BIF – Hjemtagelse af statsrefusion	33
7.3.3 SUF – Takster friplejehjem	33
7.3.4 SUF - Eksterne og interne takster	34
7.3.5 SOF - Eksterne og interne takster	34
7.3.6 Revision af kommunale museer	35
8. Øvrige oplysninger	35
8.1 Ledelsens regnskabserklæring	35
8.2 Ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet	35
8.3 Eftersyn af Borgerrepræsentationens beslutningsprotokoller og overholdelse af god bogføringsskik	36
8.4 Andre opgaver	36
9. Revisionens formål, udførelse og omfang samt ansvarsfordeling	36
10. Afslutning	37
10.1 Erklæring	37
Bilag 1 Oversigt over de i årets løb afgivne revisorerklæringer og revisionspåtegninger mv.	38
Bilag 2 Revisionens formål, udførelse og omfang, revisors rapportering samt ansvarsfordeling	42

Revisionsberetning for 2021 vedrørende årsregnskabet

1. Revision af årsregnskabet

1.1 Årsregnskabet

Vi har afsluttet revisionen af det af Økonomiudvalget aflagte årsregnskab for 2021 for Københavns Kommune.

Det af os reviderede årsregnskab omfatter siderne 30 til 40 i "Københavns Kommunes regnskab 2021/årsrapport" samt siderne 1 til 8 og 201 til 237 i "Københavns Kommunes regnskab 2021 bevillingsregnskab og obligatoriske oversigter", der omfatter udgiftsbaseret regnskab, balance, finansieringsoversigt, noter, herunder anvendt regnskabspraksis, bevillingsregnskab og obligatoriske oversigter med følgende hovedtal:

	<u>2021</u> mio.kr.	<u>2020</u> mio.kr.
Udgiftsbaseret resultat	918	3.393
Aktiver	59.462	60.143
Egenkapital	13.735	9.481

Regnskabet er af Borgerrepræsentationen den 5. maj 2022 oversendt til revisionen.

2. Konklusion på den udførte revision

Under forudsætning af at Borgerrepræsentationen godkender årsregnskabet, vil vi som afslutning på revisionen forsyne kommunens regnskab med efterfølgende revisionspåtegning. Revisionspåtegningen er uden forbehold, men med en fremhævelse af forhold vedrørende revisionen, der alene er medtaget af hensyn til regnskabslæseres forståelse af revisionspåtegningen og dermed ikke er en kritisk bemærkning. Fremhævelsen fastslår blot, at det godkendte budget for 2021, som er anført som sammenligningstal, ikke er revideret. Denne fremhævelse er et krav i henhold til revisionsstandarderne og afgives for alle kommuner.

Revisionspåtegningen har følgende ordlyd:

"Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Københavns Kommune for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021, jf. siderne 30 til 40 i "Københavns Kommunes regnskab 2021/årsrapport" samt siderne 1 til 8 og 201 til 237 i "Københavns Kommunes regnskab 2021 bevillingsregnskab og obligatoriske oversigter", der omfatter udgiftsbaseret regnskab, balance, finansieringsoversigt, noter, herunder anvendt regnskabspraksis, bevillingsregnskab og obligatoriske oversigter med følgende hovedtal:

- Resultat af ordinær driftsvirksomhed på 4.204 mio.kr. i henhold til udgiftsbaseret regnskab 2021
- Resultat af det skattefinansierede område på 872 mio.kr. i henhold til udgiftsbaseret regnskab 2021
- Aktiver i alt på 59.462 mio.kr.
- Egenkapital i alt på 13.735 mio.kr.

Årsregnskabet udarbejdes efter kravene i bekendtgørelse om kommuners budget og regnskabsvæsen, revision mv., og oversigt "Opgørelse af refusion" er udarbejdet i overensstemmelse med § 2 stk. 3 i bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud samt regnskabsafklæggelse og revision på visse områder inden for Social- og

Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder (i det følgende benævnt "revisionsbekendtgørelsen").

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelse om kommuners budget og regnskabsvæsen, revision mv., og oversigt "Opgørelse af refusion" er udarbejdet i overensstemmelse med § 2 stk. 3 i bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsberetning til Borgerrepræsentationen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i lov om kommunernes styrelse og kapital 14 om Regler for revisionen af nogle kommuners regnskaber vedrørende statsrefusion og tilskud for regnskabsåret 2021 i bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder, samt efter aftale med Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering i relation til bekendtgørelsens § 84, stk. 3 og 4. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Københavns Kommune i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i bekendtgørelse om kommunal og regional revision.

Udover den lovpligtige revision har vi afgivet erklæringer på projektrengskaber, andre erklæringer, der er pålagt kommunen, samt diverse rådgivningsopgaver. Der henvises til revisionsberetningens bilag for en detaljeret oplysning af opgaver.

Vi blev af Borgerrepræsentationen første gang valgt som revisor for Københavns Kommune i 2008 for regnskabsåret 2009. Vi har fungeret som sagkyndig revisor i en samlet sammenhængende periode fra dette tidspunkt frem til og med regnskabsåret 2021. Vi blev senest antaget efter udbudsprocedure og med underskrevet aftale den 19. december 2017.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2021. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Sociale udgifter med statsrefusion

Sociale udgifter med refusion og tilskud, hvor refusion og tilskud udgør jf. oversigt "Opgørelse af refusion" 2.497 mio.kr. og består hovedsageligt af overførselsindkomster.

Ud fra vores professionelle vurdering er revisionen af området for de sociale udgifter med statsrefusion det revisionsområde, der har den største betydning for den finansielle revision, da der er væsentlige udgifter på dette område, der refunderes af Staten. Københavns Kommune er ansvarlig for tilrettelæggelse af forretningsgange og interne kontroller, som sikrer korrekt sagsbehandling af borgernes rettigheder til sociale ydelser, herunder at der udbetales de korrekte ydelser, som kan helt eller delvis refunderes af Staten i henhold til gældende love og regler. Vi fokuserede på området, da reglerne på området er komplekse og kræver, at ledelsen i kommunen fastlægger retningslinjer for forretningsgange og sagsbehandling samt overvåger, at disse bliver fulgt.

Vores behandling i revisionen

Vores væsentligste revisionshandlinger vedrørende revision af sociale udgifter med statsrefusion har været:

- Vi har gennemgået og testet væsentlige forretningsgange og relevante interne kontroller på områder med statsrefusion på det sociale område.
- Vi har gennemført revision af et antal personsager til afdækning af, om der sker en korrekt udbetaling af sociale ydelser med refusion. Vi har udført vores handlinger i henhold til bekendtgørelsen om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder (revisionsbekendtgørelsen).
- Vi har revideret statsrefusionskemaet for 2021.
- Vi har revideret oversigt "Opgørelse af refusion" i overensstemmelse med kapitel 14 om Regler for revisionen af nogle kommuners regnskaber vedrørende statsrefusion og tilskud for regnskabsåret 2021 i bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder, samt efter aftale med Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering i relation til bekendtgørelsens § 84, stk. 3 og 4.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Københavns Kommune har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. medtaget det af Borgerrepræsentationen godkendte resultatbudget for 2021 som sammenligningstal i årsregnskabet for 2021. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv., samt at oversigt "Opgørelse af refusion" udarbejdes efter § 2 stk. 3 i bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder samt efter aftale med Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering i relation til bekendtgørelsens § 84, stk. 3 og 4. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Københavns Kommunes evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Københavns Kommune, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. samt kapitel 14 om Regler for revisionen af nogle kommuners regnskaber vedrørende statsrefusion og tilskud for regnskabsåret 2021 i bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder, samt efter aftale med Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering i relation til bekendtgørelsens § 84, stk. 3 og 4., altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af

bestemmelserne i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv., og med kapitel 14 om Regler for revisionen af nogle kommuners regnskaber vedrørende statsrefusion og tilskud for regnskabsåret 2021 i bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder, samt efter aftale med Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering i relation til bekendtgørelsens § 84, stk. 3 og 4., foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Københavns Kommunes interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Københavns Kommunes evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Københavns Kommune ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser dem om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Andre Oplysninger end årsregnskabet og revisors erklæring herom

Ledelsen er ansvarlig for Andre Oplysninger. Andre Oplysninger omfatter de øvrige oplysninger i årsberetningen, som ikke er omfattet af vores revision og vores erklæring herom, jævnfør konklusionsafsnittet ovenfor.

Vores konklusion om årsregnskabet dækker ikke Andre Oplysninger, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om disse.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse Andre Oplysninger og i den forbindelse overveje, om Andre Oplysninger er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i Andre Oplysninger, skal vi rapportere om dette forhold.

Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Kritisk udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i forbindelse med den udførte juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevision.”

2.1 Centrale forhold ved revisionen

Som nævnt ovenfor, indeholder vores revisionspåtegning en særskilt omtale af centrale forhold ved revisionen, hvilket er de forhold, der, efter revisors faglige vurdering, har størst betydning for revisionen af årsregnskabet i indeværende periode.

For Københavns Kommune er det vurderet, at sociale udgifter med statsrefusion er særligt risikofyldte, idet der er væsentlige udgifter på dette område, der refunderes af Staten.

Københavns Kommune er ansvarlig for tilrettelæggelse af forretningsgange og interne kontroller, som sikrer korrekt sagsbehandling af borgernes rettigheder til sociale ydelser, herunder at der udbetales de korrekte ydelser, som kan helt eller delvis refunderes af Staten i henhold til gældende love og regler. Vi fokuserede på området, da reglerne på området er komplekse og kræver, at ledelsen i kommunen fastlægger retningslinjer for forretningsgange og sagsbehandling samt overvåger, at disse bliver fulgt. Vi har gennemgået og testet væsentlige forretningsgange på områder med statsrefusion på det sociale område samt gennemført revision af et antal personsager til afdækning af, om der sker en korrekt udbetaling af sociale ydelser med refusion.

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i lov om kommunernes styrelse og kapital 14 om Regler for revisionen af nogle kommuners regnskaber vedrørende statsrefusion og tilskud for regnskabsåret 2021 i bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder, samt efter aftale med Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering i relation til bekendtgørelsens § 84, stk. 3 og 4.

Vi henviser til særskilt beretning herom.

For en nærmere beskrivelse af vores risikovurdering og revisionsstrategi henvises til nedenstående afsnit 4 og 5.

3. Revisionsbemærkninger til årsregnskabet

Som anført i vores beretninger for tidligere år, besluttede ØU, at kommunen skulle igangsætte et projekt med henblik på at "skabe et betryggende kontrolmiljø i kommunen". Et betryggende internt kontrolmiljø handler ikke om at indføre flere kontroller eller mere dokumentation. Det handler derimod om at sætte ind, hvor risikoen er størst, og designe og implementere kontroller under hensyntagen til risiko og væsentlighed. I den proces skal kontroller i størst muligt omfang systemunderstøttes af automatiske kontroller, og der skal være fortsat ledelsesmæssig fokus på uddannelse af medarbejderne i at forstå og udføre kontroller på relevante områder.

Generelt er det vores vurdering, at forretningsgange mv. i Københavns Kommune er designet og implementeret i overensstemmelse med de gældende regler, og at efterlevelse heraf generelt understøtter kommunens regnskabsaflæggelse og økonomistyring på betryggende vis.

Vores gennemgang af vores revisionsindsatsområder i 2021 har vist mangler i den interne kontrol mv., afstemninger, herunder bilagsgennemgang og igangværende anlægsprojekter (se bemærkning nr. 1.1 og 8). Dette kan medføre en forøget risiko for besvigelser. Kommunen har i løbet af 2021 etableret en proces vedrørende adgangsstyring i Kvantum, og processen vedrørende balanceafstemninger er forbedret. Vores gennemgang af revisionsindsatsområder i 2021 har desuden vist, at der fortsat er behov for kommunens fokus på de borgerrettede takster (se bemærkninger nr. 11 og 12).

Revisionsbemærkninger for 2021

Revisionen har givet anledning til i alt 13 revisionsbemærkninger. Af de afgivne revisionsbemærkninger kan:

- 2 revisionsbemærkninger henføres til den løbende revision
- 10 revisionsbemærkninger henføres til revisionen af årsregnskabet
- 1 revisionsbemærkning henføres til socialrevisionen.

Siden 2020 har vi lukket 5 bemærkninger samt 1 delbemærkning. Der henvises til oversigt under afsnit 3.4. I nedenstående tabel er oplistet de igangværende revisionsbemærkninger for 2021:

Revisionsbemærkninger rapporteret i løbet af året		Afsnit
Nr. 1	Regnskabsføring, forretningsgange og interne kontroller – Revisionsbemærkning nr. 1	3.1.1
Nr. 2	Generelle it-kontroller – Revisionsbemærkning nr. 2	3.1.2

Revisionsbemærkninger vedrørende årsregnskabet		Afsnit
Nr. 3	Revision af balancen – Revisionsbemærkning nr. 3	3.2.1
Nr. 4	Debitorområdet ØKF – Revisionsbemærkning nr. 4	3.2.2
Nr. 5	Aftalecompliance indkøb – Revisionsbemærkning nr. 5 (NY)	3.2.3
Nr. 6	Tilskudsadministration KFF – Revisionsbemærkning nr. 6	3.2.4
Nr. 7	Indtægter KFF – Revisionsbemærkning nr. 7	3.2.5
Nr. 8	Igangværende anlægsprojekter – Revisionsbemærkning nr. 8 (NY)	3.2.6
Nr. 9	Erhvervslejemål ØKF – Revisionsbemærkning nr. 9 (NY)	3.2.7
Nr. 10	Arbejdsskadeerstatninger ØKF – Revisionsbemærkning nr. 10 (NY)	3.2.8
Nr. 11	Borgerrettede takster SUF – Revisionsbemærkning nr. 11 (NY)	3.2.9
Nr. 12	Borgerrettede takster SOF – Revisionsbemærkning nr. 12 (NY)	3.2.10

I "Revisionsberetning for 2021 vedrørende sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion", hvortil vi skal henvide, har vi givet revisionsbemærkninger inden for følgende områder:

Revisionsbemærkninger		Afsnit
Fælles – Bemærkninger vedrørende Beskæftigelsesministeriet og Social- og Indenrigsministeriet bemærk-		
Nr. 13	Kommunernes Ydelsessystem KY – systematisk fejl	3.3.1

På det sociale område er der 1 revisionsbemærkning i forhold til en enkel bemærkning sidste år. Der bør være fortsat fokus på at fastholde det lave antal bemærkninger.

Vi kan oplyse, at vores revisionsbemærkninger og observationer er gennemgået med kommunens direktion, og det er deres opfattelse, at den økonomiske effekt af revisionsbemærkningerne og observationerne sammenlagt er uvæsentlige for årsregnskabet som helhed.

3.1 Revisionsbemærkninger rapporteret i løbet af året

3.1.1 Regnskabsføring, forretningsgange og interne kontroller - Revisionsbemærkning nr. 1

Stikprøvekontrol og bilagsgennemgang - Revisionsbemærkning nr. 1.1

Organisationsområde	Forvaltningerne	Revisionsområde/emne	Bilagskontrol
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Stikprøvekontrol og bilagsgennemgang	<p>Det betragtes som god governance, at ledelsen løbende overvåger, at der er et effektivt internt kontrolmiljø, som sikrer overholdelse af gældende regler og forskrifter og adresserer væsentlige risici.</p> <p>En nøglekontrol i den henseende er den stikprøvevise bilagskontrol, som udføres af KS.</p> <p>Revisionens genudførelse af kontrollen og supplerende stikprøvevise gennemgang af bilag viser, i lighed med den af KS udførte kontrol, at der mangler fyldestgørende og tilstrækkelig dokumentation for de regnskabsmæssige registreringer.</p> <p>En forudsætning for, at god bogføringsskik er efterlevet, og at kontrolmiljøet vedrørende betalinger er effektivt, er, at rekvirenten vedlægger tilstrækkelig dokumentation, så 2.-godkender har adgang til et fyldestgørende regnskabsmateriale.</p> <p>Manglende dokumentation øger risikoen for, at besvigelser kan holdes skjult, såfremt det ikke er muligt at påse, hvilke ydelser m.v. fakturaen reelt dækker.</p> <p>Vi har i år foretaget en gennemgang af et væsentligt større antal bilag for at vurdere, hvorvidt der er fyldestgørende og tilstrækkelig dokumentation for de regnskabsmæssige registreringer.</p> <p>Stikprøven har udgjort 738 bilag fordelt på følgende typer af betalinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udlæg • Dankort/kundekort • E-faktura • Eksterne udbetalinger • Finansposter <p>Den udførte kontrol viser, at der i forvaltningerne fortsat er flere fejl og mangler i bilagshåndteringen i bogføringen, som kan henføres til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manglende eller utilstrækkelig regnskabsmæssig dokumentation imellem 3% og 9% vedrørende betalinger og 24% vedrørende finansposter • Manglende angivelse af formål samt deltagere imellem 0% og 28% på relevante bilag 	<p>Vi henstiller i lighed med tidligere år, at de forvaltninger, som ikke efterlever reglerne vedrørende de enkelte bilagstyper, skærper ledelsestilsynet og sikrer, at der fremover er fyldestgørende og tilstrækkelig dokumentation for de regnskabsmæssige registreringer.</p> <p>Det anbefales, at ØKF vurderer, hvorvidt der er behov for at præcisere, hvad der er fyldestgørende og tilstrækkelig dokumentation i forhold til de enkelte bilagstyper. Særligt vedrørende finansbilag bør dette præciseres.</p>	<p>2017</p> <p>2018</p> <p>2019</p> <p>2020</p> <p>2021</p>

Administration af autorisationer - Revisionsbemærkning nr. 1.2

Organisationsområde	Økonomiforvaltningen	Revisionsområde/emne	Kvantum
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Administration af autorisationer	<p>Den tilbagevendende analyse af autorisationer foretaget i september 2020 inden for området SAP Basis har afdækket tildeling af kritiske roller og/eller tildeling af kritiske roller til mange brugere.</p> <p>Gennemgangen har givet anledning til følgende udvalgte observationer for minimum nedenstående rettigheder.</p> <p>Rettighederne bør kun tildeles midlertidigt og være monitoreret i hele den tildelte periode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DEBUG WITH REPLACE • MAINTAIN ALL TABLES • MAINTAIN USER • MAINTAIN USER (BAPI) • MAINTAIN ROLE og ASSIGN ROLE i kombination. <p>Manglende overvågning af tildelingen og brugen af kritiske basisrettigheder udgør en risiko for uautoriseret adgang til alle funktionaliteter, manipulation af data, oprettelse af nye roller og/eller tildeling af kritiske roller til en selv eller andre brugere.</p> <p>Det er ved revisionen påset, at der fra august måned 2021 er implementeret en løsning "firefighter" til at overvåge og logge brugen af kritiske rettigheder i Kvantum.</p> <p>Det er påset, at der udføres en efterfølgende kontrol af de ændringer, der er foretaget ved brug af de kritiske rettigheder.</p>	<p>Fra august måned 2021 er der etableret en effektiv proces for overvågning og kontrol af brugen af kritiske rettigheder i Kvantum. Bemærkningen er lukket fra august 2021.</p>	<p>2020</p> <p>2021</p>

3.1.2 Generelle it-kontroller - Revisionsbemærkning nr. 2

Organisationsområde	Økonomiforvaltningen	Revisionsområde/emne	Generelle it-kontroller
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Styring af roller og rettigheder i Kvantum	<p>Periodisk revurdering - Kvantum</p> <p>Vi har konstateret, at der er udarbejdet og formidlet en forretningsgang samt vejledning vedrørende ledelsestilsyn af brugere og tildelte rettigheder i Kvantum til de respektive forvaltninger.</p> <p>Forretningsgangen foreskriver, at den enkelte forvaltning har ansvaret for gennemførelsen af ledelsestilsynet for egne brugere.</p> <p>Vi har i forbindelse med vores gennemgang konstateret, at ledelsestilsyn er gennemført for brugere i SAP Kompetencecenteret.</p> <p>Vi har fået oplyst, at der ikke er etableret en central funktion, som følger op på, om ledelsestilsyn er gennemført for samtlige forvaltninger.</p> <p>Opfølgning 2021</p> <p>Vi har konstateret, at forholdet fortsat er uændret, og der således ikke er implementeret en centraliseret løsning mhp. at sikre, at ledelsestilsyn udføres på tværs af forvaltningerne.</p> <p>Vi har dog fået oplyst, at forholdet forventes udbedret i 2022 i forlængelse af nye, smalle roller til Kvantum, og at der samtidigt udføres ledelsestilsyn i forvaltningerne og centralt.</p>	Vi henstiller, at der periodisk foretages en dokumenteret revurdering af tildelte rettigheder til brugere i Kvantum.	2018 2019 2020 2021

3.2 Revisionsbemærkninger vedrørende årsregnskabet

3.2.1 Revision af balancen - Revisionsbemærkning nr. 3

Organi- sations- Refe- rence	Forvaltningerne	Revisionsområde/emne	Balancen
	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Balancen	<p>Alle fælleskonti og dermed hovedparten af balancen afstemmes samlet i Økonomiforvaltningen i løbende dialog med fagforvaltningerne. Hver forvaltning er fortsat ansvarlig for egne bogføringsposter. Derudover har fagforvaltningerne enkelte specifikke konti, som direkte afstemmes i fagforvaltningen, og hvor Økonomiforvaltningen fører tilsyn.</p> <p>Der afgives en årsrapportering på balancen. Formålet med årsrapportering på balancen er at give en status på kommunens balance ved årsregnskabet.</p> <p>Med årsrapporteringen konstateres det, om der udestår væsentlige forhold, der burde være medregnet i regnskabet, og der gives et overblik over, hvilke eventuelle udeståender der er på kommunens balancekonti.</p> <p>Pr. 31. december 2021 er der foretaget afstemning på i alt 2.562 balancekonti i hele kommunen, hvoraf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.354 konti er kategoriseret 1 som "Afstemt uden bemærkninger" • 145 konti er kategoriseret 2 som "Afstemt til opfølgning" • 63 konti er kategoriseret 3 som "Ikke afstemt". <p>Ved vores gennemgang har vi følgende observationer:</p> <p>Validering af årsrapporteringen</p> <p>Vi har konstateret 10 fejkategoriseringer, som samlet set giver anledning til enkelte væsentlige bemærkninger jf. nedenfor.</p> <p>Beløb i kategori 2 og 3 mere end et år gammelt</p> <p>Vi har konstateret poster på 37 konti for samlet netto 5,8 mio.kr., som er af ældre dato. Kontiene kan henføres til alle forvaltninger.</p> <p>Legater</p> <p>Der er 12 mio.kr., der er kategoriseret som "ikke afstemt", der primært kan henføres til legater, som administreres i KFF.</p> <p>Kortfristet gæld</p> <p>Der er 12,7 mio.kr., der ikke kan specificeres, som primært kan henføres til balancekonti relateret til to nye fælleskommunale monopolbrudssystemer i BIF.</p> <p>Langfristet gæld</p> <p>Vi har konstateret fejl på 4,1 mio.kr., som kan henføres til fejlhåndtering af klimalån i ØKF.</p> <p>Hensatte forpligtigelser</p> <p>Vi har konstateret en fejl i opgørelsen vedrørende arbejds-skader, som er 4,8 mio.kr. for lav i ØKF. Der henvises endvidere til revisionsbemærkning nr. 10 vedr. fejludbetalinger på området arbejdsskader.</p> <p>Egenkapital</p> <p>Kommunens egenkapital er som følge af de samlede observerede fejl og mangler 7,0 mio.kr. for høj.</p>	<p>Selvom der stadig er en del konti, der "ikke er afstemt" eller har "beløb til opfølgning", er det vores opfattelse, at der er sket en positiv udvikling. Der er relativt få afgrænsede problemområder, og dette er i årsrapporteringen beskrevet og rapporteret til forvaltningerne.</p> <p>Det henstilles, at de respektive forvaltninger udarbejder specifikke handleplaner, som sikrer berigtigelse af de konstaterede fejl og mangler samt får etableret processer, der fremadrettet sikrer, at områderne administreres betryggende.</p> <p>Samlet medfører de væsentligste forhold en potentiel driftsmæssig påvirkning på i alt netto 2,1 mio.kr.</p> <p>Forhold, der ikke korrigeres i regnskabet, er også anført i afsnit 7.2 som "Ikke-korrigerede fejl i regnskabet".</p> <p>Det er vurderet, at forholdene ikke er væsentlige i forhold til den samlede vurdering af kommunens årsregnskab.</p>	2021

3.2.2 Debitorområdet - Revisionsbemærkning nr. 4

Organisationsområde	Økonomiforvaltningen	Revisionsområde/emne	Debitorer
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Debitorer	<p>Det igangsatte "Projekt afstemning og driftsstabilisering af debitorområdet" forløber planmæssigt. Afstemningsdelen er afsluttet primo 2022.</p> <p>Arbejdet omkring driftsstabilisering af debitorområdet fortsættes i 2022 og 2023.</p> <p>Indsatserne i delprojektet "Compliance" har fem overordnede fokusområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udarbejdelse og implementering af forretnings- og arbejdsgangsbeskrivelser, som sikrer effektiv opkrævning af kommunens tilgodehavender. • Rettelse af fejl i indregningsprincipper på udvalgte krav (begrebet indregningsprincipper dækker over tidspunktet for, hvornår krav indtægtsføres, som kan være enten ved fakturering, eller når kravet betales) • Afskrivningsproces beskrevet og udviklet rapportering • Rettelse af de fejl, der konstateres i forbindelse med oprydningen i kommunens tilgodehavender. Fejlene kan helt overordnet opdeles i følgende puljer: <ul style="list-style-type: none"> ○ Mellekommunale krav ○ Strandede krav ○ Forældede krav • Afstemning mod Gældstyrelsen og fortsat onboarding af flere forretningsområder til Gældstyrelsens nye inddrivelsessystem, PSRM. 	<p>Det henstilles, at arbejdet i "Projekt driftsstabilisering af debitorområdet" afsluttes hurtigst muligt, således at usikkerheden knyttet til Københavns Kommunes tilgodehavender elimineres.</p> <p>Der er således stadig risiko for tab/afskrivninger, som vil påvirke forvaltningernes/kommunens økonomi.</p>	<p>2018</p> <p>2019</p> <p>2020</p> <p>2021</p>

3.2.3 Aftalecompliance indkøb - Revisionsbemærkning nr. 5

Organisationsområde	Forvaltningerne	Revisionsområde/emne	Indkøb
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Kommunens regler for indkøb	<p>Denne bemærkning erstatter bemærkning nr. 7 i revisionsberetningen for 2020 vedrørende kommunens regler for indkøb.</p> <p>En del af målbilledet, som er udmøntet i kommunens indkøbspolitik for 2019-2022, sætter blandt andet mål og retning for køb af varer og tjenesteydelser. I indkøbspolitikken er endvidere anført en målsætning om, at 95% af de indkøbte varer er købt hos den rigtige leverandør ved udgangen af 2021.</p> <p>Primo 2022 er det blevet muligt at følge op på kommunens og forvaltningernes målopfyldelse i forhold til anvendelse af indkøbssystemet. Det nye værktøj måler, om forvaltningerne køber den rigtige vare/tjenesteydelse hos den rigtige leverandør til den rigtige pris (aftalecompliance). Den samlede volumen, som indgår i målingen af Aftalecompliance, er opgjort til 5,1 mia.kr. vedrørende varer og tjenesteydelser.</p> <p>Forvaltningernes opnåede resultat vedrørende aftalecompliance pr. marts 2022 er for de seneste 12 måneder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ØKF 33% • TMF 12% • BIF 24% • BUF 28% • KFF 22% • SOF 38% • SUF 37% <p>Det skal bemærkes, at det var forventeligt, at de første målinger på aftalecompliance i 2022 ville vise en nedgang i forhold til de tidligere compliancemålinger.</p>	<p>Vi henstiller, at forvaltningerne fortsat sikrer et ledelsesmæssigt fokus på, at kommunens indkøbspolitik efterleves, således at der bl.a. købes hos den rigtige leverandør, og der kan frigøres midler, som kan anvendes til bedre service til borgerne.</p> <p>Dette bør bl.a. ske gennem bedre aftaledækning og fokus på højere aftalecompliance.</p> <p>Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at Intern Revision i 1. halvår 2022 foretager en undersøgelse, som skal afdække eventuelle udfordringer, barrierer og muligheder for at øge hver enkelt forvaltnings aftalecompliance.</p>	2021

3.2.4 Tilskudsadministration KFF - Revisionsbemærkning nr. 6

Organisationsområde	Kultur- og Fritidsforvaltningen	Revisionsområde/emne	Tilskuds-administration
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Tilskudsadministration	<p>Forvaltningen har i forlængelse af bemærkningen i 2017 nedsat en taskforce for tilskudsforvaltning, der skal sikre, at hele forvaltningen lever op til kravene til tilskudsforvaltning i Københavns Kommune.</p> <p>Procesplan for forvaltningens opdatering af tilskudsftaler blev godkendt i Kultur- og Fritidsudvalget i september 2020.</p> <p>Opfølgning 2021 Forvaltningen har i 2021 genforhandlet og indgået nye aftaler i overensstemmelse med de gældende regler. Ved revisionens afslutning udestår der 13 aftaler med høj kompleksitet, som endnu ikke er endelig afsluttet.</p>	Det henstilles, at arbejdet i taskforceen afsluttes hurtigst muligt, således at kravene til tilskudsforvaltning efterleves.	2017 2018 2019 2020 2021

3.2.5 Indtægter KFF - Revisionsbemærkning nr. 7

Organisations- område	Kultur- og Fritidsforvaltningen	Revisionsområde/emne	Indtægter
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Indtægter	<p>Intern Revision havde for 2019 planlagt en undersøgelse af, hvorvidt KFF havde implementeret og efterlevet reglerne i Forretningscirkulæret for indtægter i KFF.</p> <p>KFF oplyste, at man endnu ikke havde implementeret regelsættet, og at man ikke kunne dokumentere, at man på alle områder efterlevede reglerne.</p> <p>Forvaltningen har igangsat en genopretningsplan, som indeholder tre elementer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Efterlevelse af kommunalfuldmagtens regler 2. Ensartet prisstruktur 3. Godkendelse af bevillinger for indtægter. <p>Borgerrepræsentationen godkendte den 19. september 2020 bevilling til at oppebære forvaltningens indtægter.</p> <p>Opfølgning 2021</p> <p>Forvaltningen oplyser, at de har afsluttet arbejdet på store dele af indtægtsområdet i KFF. Der udstår tre områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beregning og implementering af markedspriser for kommercielle idrætsklubber - Implementering af opdaterede kostpriser på baggrund af afskrivning og forrentning i stedet for intern husleje. - Afdækning af områder med fast erhvervsudlejning. 	<p>Det henstilles, at arbejdet i forbindelse med genopretningsplanen afsluttes hurtigst muligt, således kommunens regler efterleves.</p>	<p>2019</p> <p>2020</p> <p>2021</p>

3.2.6 Igangværende anlægsprojekter - Revisionsbemærkning nr. 8

Aflæggelse af anlægsregnskaber - Revisionsbemærkning nr. 8.1

Organisationsområde	TMF, BUF, SUF og SOF	Revisionsområde/emne	Anlæg
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Igangværende anlægsprojekter	<p>Jævnfør kommunens regler skal et anlægsprojekt være afsluttet og regnskabsaflagt senest med udgangen af regnskabsåret efter det år, anlægget er ibrugtaget, dog efter en eventuel 1-årsgennemgang er gennemført. Jævnført Budget- og Regnskabssystem for kommuner fremgår det ligeledes, at der skal aflægges særskilt anlægsregnskab, når bruttoudgifterne udgør 2 mio.kr. eller derover.</p> <p>På baggrund af oplysninger fra forvaltningerne er det konstateret, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • TMF mangler at aflægge omkring 425 anlægsregnskaber • BUF mangler at aflægge omkring 60 anlægsregnskaber • SUF mangler at aflægge 7 anlægsregnskaber • SOF mangler at aflægge 2 anlægsregnskaber <p>for at efterleve kommunens regler om, at anlægsregnskaber skal være aflagt senest i regnskabsåret efter ibrugtagelsen.</p>	Det henstilles, at lovgivning og kommunens regler vedrørende aflæggelse af anlægsregnskaber efterleves.	2021

Anlægsbevilling - revisionsbemærkning nr. 8.2

Organisationsområde	Børne- og Ungdomsforvaltningen	Revisionsområde/emne	Anlæg
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Igangværende anlægsprojekter	<p>ØKF har i 2021 udviklet to rapporter vedrørende igangværende anlægsprojekter. Vi har med udgangspunkt i de to rapporter påset, hvorvidt forvaltningerne har bevilling/budget til de afholdte udgifter på alle igangværende anlægsprojekter.</p> <p>Vi har konstateret, at en række af BUF's anlægsprojekter fremstår med et ikkefinansieret merforbrug i kommunens regnskabsystem.</p> <p>BUF oplyser, at man i forbindelse med aflægning af anlægsregnskab i 2021 konstaterede uoverensstemmelse mellem de afgivne bevillinger og de akkumulerede budgetter, der fremgik af Kvantum. BUF har på den baggrund i 2021 påbegyndt et større oprydningssarbejde i anlægsporteføljen.</p> <p>Det er endvidere oplyst, at man i 2020 afleverede 72 mio.kr. i uforbrugte anlægsmidler tilbage, og at forskellen mellem bevilling og budgetter kan være opstået i den forbindelse. Derfor vil man i 2022 søge om tilbageførsel heraf svarende til 75 mio.kr. p/l 2022.</p> <p>BUF forventer, at oprydningen kombineret med de tilbageførte midler vil medføre, at der skabes den nødvendige sammenhæng mellem bevillinger, de akkumulerede p/l fremskrevne budgetter og de afholdte udgifter. Forvaltningen kan dog ikke, før oprydningen er færdiggjort, udelukke, at der vil være projekter, der vil have et ikke-finansieret merforbrug.</p>	<p>Det henstilles, at oprydningssarbejdet afsluttes hurtigst muligt, således at den løbende økonomistyring af anlægsprojekter fremover kan foretages med udgangspunkt i retvisende budgetter/måltal.</p> <p>Som det er oplyst af forvaltningen, kan det ikke udelukkes, at oprydningen kan ende ud med, at der vil være projekter med et ikke-finansieret merforbrug.</p> <p>Det har ikke været muligt for os at validere, hvorvidt der er en sammenhæng mellem de uforbrugte anlægsmidler, som BUF afleverede i 2020, og de manglende budgetter, der fremgår af Kvantum.</p>	2021

3.2.7 Erhvervslejemaal - Revisionsbemærkning nr. 9

Organisationsområde	Økonomiforvaltningen	Revisionsområde/emne	Lejeindtægter
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Erhvervslejemaal	<p>Københavns Kommune råder over en række ejendomme, som udlejes efter reglerne om overskudskapacitet i kommunalfuldmagten. Kommunen er forpligtet til at sikre, at udlejningen sker på markedsvilkår, herunder til markedsleje, jf. kommunalfuldmagtens princip om økonomisk forsvarlig forvaltning, herunder forbuddet mod begunstiggelse af enkeltpersoner og forbuddet mod konkurrenceforvridning.</p> <p>Det er konstateret, at udlejningen ikke i alle tilfælde sker i overensstemmelse med reglerne.</p> <p>ØKF har ansvar for at sikre, at udlejning sker i overensstemmelse med reglerne. Forvaltningen har i 2021 igangsat "Markedslejereguleringsprojektet", som omfatter en gennemgang af ca. 600 lejemål, og arbejdet forventes afsluttet ultimo 2023.</p>	<p>Det henstilles, at arbejdet i "Markedsreguleringsprojektet" afsluttes hurtigst muligt, således at kommunen overholder lovgivningen, og det økonomiske tab i forbindelse med lejetab minimeres.</p>	2021

3.2.8 Arbejdsskadeerstatninger - Revisionsbemærkning nr. 10

Organisationsområde	Økonomiforvaltningen	Revisionsområde/emne	Arbejdsskade
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Arbejdsskadeerstatninger	<p>Kommunen udbetaler årligt omkring 23 mio.kr. i løbende ydelser vedrørende arbejdsskadeerstatninger.</p> <p>I forbindelse med revisionen af den hensatte forpligtiggelse har vi konstateret, at der fejlagtigt udbetales ydelser i tre sager. Sagerne er ved en fejl ikke stoppet i 2016.</p> <p>Forvaltningen har efterfølgende foretaget gennemgang af samtlige sager og oplyst, at der er konstateret uregelmæssigheder i yderligere 6 sager. Heraf er der 3 sager, hvor der er udbetalt for meget, og 3 sager, hvor der er sket manglende opregulering. Samlet uretmæssig udbetaling for de 6 sager udgør 2,2 mio.kr.</p>	<p>Det henstilles, at ledelsen sikrer, at de løbende udbetalinger gennemgås, så det sikres, at der ikke er flere sager, hvor der udbetales ydelser uberettiget.</p> <p>Det henstilles endvidere, at ledelsen skærper ledelsestilsynet, herunder at der udarbejdes en forretningsgang, som sikrer kontrol af de løbende udbetalinger.</p>	2021

3.2.9 Borgerrettede takster SUF - Revisionsbemærkning nr. 11

Organisationsområde	Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	Revisionsområde/emne	Takster
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Borgerrettede Takster	<p>SUF skal i henhold til kommunens fælles retningslinjer udarbejde forretningsgange, som medvirker til at sikre, at kommunen lever op til lovgivningens krav om beregning og dokumentation af de borgerrettede takster.</p> <p>SUF har udarbejdet takstvejledninger, som har mere karakter af arbejdsbeskrivelser for de enkelte takstberegninger.</p> <p>Vores stikprøver har vist, at vejledningerne ikke i tilstrækkelig grad er designet, således at de medvirker til at forebygge eller opdage utilsigtede fejl og mangler i de enkelte takstberegninger.</p> <p>Vores stikprøvevise gennemgang af udvalgte takster har givet anledning til følgende observationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> I flere tilfælde har vi konstateret manglende dokumentation for anvendte fordelingsnøgler (skønsmæssigt fastsat), manglende efterkalkulationer og manglende konsekvens i anvendelse af regnskabstal, budgettal, overhead mv. I flere tilfælde har vi konstateret fejlagtig indregning af tidligere års over-/underskud i nye takster. 	<p>Det henstilles, at ledelsen sikrer, at der foreligger et dokumenteret grundlag for beregningerne, som sikrer, at kommunen lever op til lovgivningen, egne regler og retningslinjer.</p>	2021

3.2.10 Borgerrettede takster SOF – Revisionsbemærkning nr. 12

Organisationsområde	Socialforvaltningen	Revisionsområde/emne	Takster
Reference	Observationer og risici	Revisionsbemærkning	Omtalt år
Borgerrettede takster	<p>SOF skal i henhold til kommunens fælles retningslinjer udarbejde forretningsgange, som medvirker til at sikre, at kommunen lever op til lovgivningens krav om beregning og dokumentation af de borgerrettede takster.</p> <p>SOF har udarbejdet forvaltningsspecifikke forretningsgange, som på tilfredsstillende vis beskriver roller og ansvar i processen.</p> <p>Vores stikprøvevise gennemgang af takstberegninger har dog vist, at forretningsgangene ikke i tilstrækkelig grad medvirker til at forebygge utilsigtede fejl og mangler i de enkelte takstberegninger.</p> <p>Vores stikprøvevise gennemgang af seks udvalgte takster har givet anledning til fejl og mangler i alle stikprøverne, som kan henføres til:</p> <p>I tre tilfælde har vi ikke modtaget dokumentation for beregning af taksten inden afslutningen af revisionen. I de resterende tre har vi konstateret forskellige beregningsmæssige fejl samt delvist manglende dokumentation.</p> <p>Den centrale økonomienhed har ikke opgjort et administrativt overhead, som tillægges kostprisen for beboere, der modtager deres måltider færdigtilberedt udefra. Man har i stedet anvendt en standardsats, som stammer fra en aftale på det mellemkommunale område.</p>	<p>Det henstilles, at ledelsen sikrer, at der foreligger et dokumenteret grundlag for beregningerne, som sikrer, at kommunen lever op til lovgivningen, egne regler og retningslinjer.</p> <p>Endelig henstilles, at takstbilaget vedrørende budget 2023 udarbejdes, så det er fyldestgørende i forhold til information om alle de takster, der skal godkendes af Socialudvalget og Borgerrepræsentationen.</p>	2021

3.3 Revisionsbemærkninger vedrørende områder, der er omfattet af statsrefusion

- Vi har aflagt særskilt revisionsberetning for 2021 vedrørende sociale- og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion. Vores revision har givet anledning til en bemærkning om systematisk fejl i KY, som vedrører manglende beregning af bidrag til den obligatoriske pensionsordning, jf. LAS § 80c, til personer, der under forrevalidering modtager ydelsen efter LAS §§23-25 (kontanthjælp og uddannelseshjælp).

Der henvises i øvrigt til den udarbejdede beretning, hvor der nærmere er redegjort for revisionsbemærkningen samt vores øvrige kommentarer.

3.4 Oversigt over revisionsbemærkninger fra 2021 og tidligere, der er afsluttet

Revisionsbemærkninger vedrørende årsregnskabet		Status
Nr. 2.2	Pædagogisk it - Manglende eller utilstrækkelige krav til password-opsætning	Lukket
Nr. 5	Igangværende anlægsregnskaber – Systemunderstøttelse i Kvantum	Lukket
Nr. 6	Momsrefusionsordningen – Berigtigelse tidligere år	Lukket
Nr. 7	Kommunens regler for indkøb - målbilleder	Lukket
Nr. 8	Takster TMF – Beregning af eksterne takster	Lukket
Nr. 11	Revisionserklæringer – ISAE 3402	Lukket

4. Kommentarer til årsregnskabet i øvrigt

4.1 Korrektion af forhold konstateret under revisionen

Regnskabet er af Borgerrepræsentationen den 5. maj 2022 oversendt til revisionen. Der er ikke konstateret større fejl, som har medført rettelser i årsregnskabet efterfølgende.

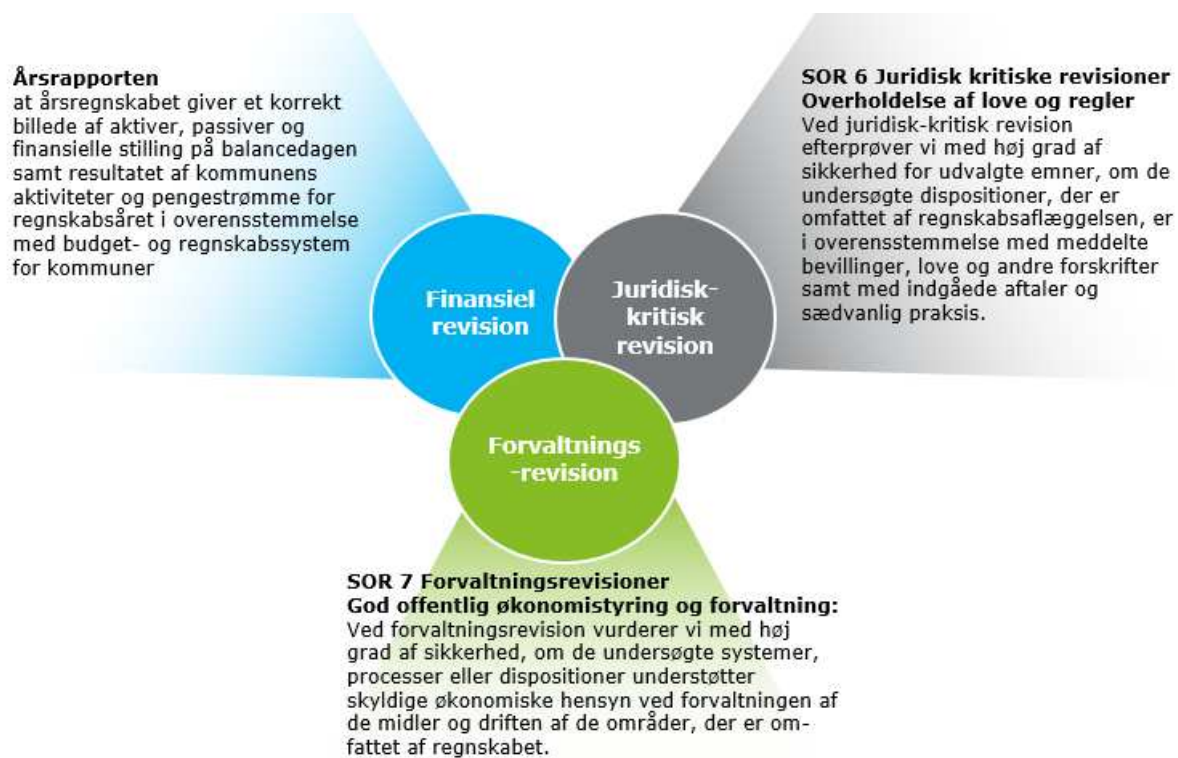
5. Revision af årsregnskabet

Vi har i det efterfølgende afsnit nærmere beskrevet udvalgte områder af den revision, vi har foretaget af kommunens regnskab. Der er alene foretaget en overordnet beskrivelse af revisionen af disse områder. Der er ikke specifikt redegjort for de revisionshandlinger, vi har foretaget under de enkelte områder.

5.1 Grundlag for revisionen

Revisionen er gennemført i henhold til revisionsregulativet for Københavns Kommune, internationale revisionsstandarder, standarder for offentlig revision (SOR) samt gældende lov og bekendtgørelser.

Sammenhængen mellem den finansielle revision, juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision kan illustreres således:

5.2 Revisionsstrategi

Med udgangspunkt i styrelseslovens bestemmelser og revisionsregulativet har vi foretaget en vurdering af revisionsopgavens indhold og omfang. Under hensyntagen til kommunens størrelse og kompleksitet er revisionen baseret på en forventning om, at der er tilrettelagt et velfungerende internt kontrolsystem og en pålidelig bogføring. Det forventes herved, at det overordnede kontrolmiljø og de organisatoriske rammer understøtter et velfungerende ledelses- og kontrolsystem, og at der på de enkelte aktivitetsområder er beskrevet og implementeret interne kontroller, som reducerer risikoen for væsentlige fejl til et acceptabelt niveau.

Vi har gennemgået kommunens forretningsgange vedrørende regnskabsaflæggelse. Ved gennemgangen har vi vurderet, om kommunen i tilstrækkelig grad sikrer korrekt regnskabsaflæggelse ved hjælp af procedurer, ansvarsplicering og ledelsestilsyn, herunder anvendelse af materialeplaner og andre styringssystemer.

Vi har ved tilrettelæggelsen af revisionen lagt særlig vægt på kommunens regnskabs- og økonomistyringssystemer. Disse områder omfatter især:

- Kommunens generelle it-anvendelse, herunder de grundlæggende krav til transaktions- og revisionsspor
- Kommunens grundlæggende regnskabsrutiner og tilknyttede forretningsgange, herunder afstemningsrutiner
- Kommunens væsentligste økonomiske transaktionskæder, herunder:
 - Lønområdet
 - Indkøb (disponering af omkostninger og anvendelse af betalingssystemer)
 - Overførsler til personer omfattet af statsrefusion
- Kommunens økonomistyring og budgetopfølgning.

Revisionen planlægges og udføres på grundlag af en systematisk risikovurdering, således at hovedvægten lægges på de poster i årsregnskabet, de dele af kommunens regnskabs- og rapporteringssystemer samt øvrige forretningsgange, hvor vi vurderer, at risikoen for væsentlige fejl er størst.

Revisionen gennemføres dels ved en system-/kontrollbaseret revisionsstrategi kombineret med substansbaseret revision, hvor dette er relevant.

Vi har undersøgt, om kommunens regnskabsaflæggelse er foretaget i overensstemmelse med formkravene i gældende regler fra ministeriet. Den talmæssige korrekthed og sammenhængen mellem regnskabet og de enkelte posteringer er kontrolleret ved brug af det foreliggende regnskabsmateriale.

Ved revisionen efterprøves, om årsregnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, Borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Endvidere vurderes det, om udførelsen af Borgerrepræsentationens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Revisionen omfatter ikke en gennemgang af samtlige bilag og transaktioner, men udføres ved, at vi ved stikprøver indhenter dokumentation for eller på anden måde får bekræftet bogføringens og årsregnskabet's rigtighed. I forbindelse hermed tester vi de interne kontroller i det omfang, vi finder det nødvendigt for revisionen af årsregnskabet. I henhold til revisionsstrategien gennemgår vi alle væsentlige områder samt andre udvalgte områder.

Vi skal for god ordens skyld oplyse, at fejl i årsregnskabet, der er en følge af besvigelser og uregelmæssigheder, ikke nødvendigvis vil blive opdaget under revisionen, da fejl af denne karakter sædvanligvis tilsløres eller holdes skjult.

Endelig er det i forbindelse med regnskabsafslutningen stikprøvevis påset, om mellemværender med eksterne institutioner, forsyningsvirksomheder mv., som kommunen fører regnskab for, er korrekt opgjort.

5.3 Intern Revision

Revisionen af årsregnskabet varetages af Deloitte med bistand fra Intern Revision. Det er Deloitte, som har det fulde ansvar for udførelsen af revisionen, og vi udfører review af det arbejde, som Intern Revision udfører. I forbindelse med vores planlægning har vi blandt andet vurderet Intern Revisions ressourcer, kompetence og uafhængighed i forhold til udførelse af revisionsopgaven. Vi har vurderet, at kvaliteten af Intern Revisions arbejder er på et sådant niveau, at vi kan basere vores overordnede konklusion på de af Intern Revision udtrykte delkonklusioner for de områder, som Intern Revision har revideret. Det er for 2021 aftalt med Intern Revision, at de væsentligst bistår os med revisionen af løn, omkostninger, balancen samt forvaltnings- og juridisk-kritisk revision.

5.4 Drøftelser med ledelsen om risikoen for besvigelser

I forbindelse med planlægning af vores revision har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser (tilsigtede fejl).

Ledelsen i alle forvaltninger har over for os oplyst, at der efter dens vurdering ikke er særlig risiko for besvigelser, og at kommunen har et effektivt kontrolmiljø, der afdækker risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, herunder fejlinformation forårsaget af besvigelser. Ledelsen har oplyst, at der i enkelte mindre sager er konstateret mistanke om misbrug af kommunens midler, samt at kommunen har fulgt op herpå.

Herudover har ledelsen ikke kendskab til besvigelser. Vi skal bemærke, at vi ikke under vores revision har konstateret fejl i årsregnskabet som følge af besvigelser.

5.5 Ledelsestilsyn

Økonomiudvalget besluttede i 2016 at anmode revisionen om fremover i forbindelse med årsregnskabet proaktivt at rapportere til Økonomiudvalget på baggrund af dialog med forvaltningerne om, hvorvidt ledelsestilsynet er betryggende.

I Forretningscirkulære Ledelsestilsyn m.v. stilles der krav om, at der foretages ledelsestilsyn ud fra en risikobaseret tilgang, og at ledelsestilsynet dokumenteres.

Det påhviler således ledelsen at tilrettelægge kontrolsystemer og forretningsgange, der er betryggende efter organisationens, forvaltningens og enhedens forhold. Dette indebærer, at det overordnede kontrolmiljø og de organisatoriske rammer understøtter et velfungerende ledelses- og kontrolsystem, og at der på de enkelte

aktivitetsområder er beskrevet og implementeret interne kontroller, som reducerer risikoen for væsentlige fejl og mangler i kommunens administration til et acceptabelt niveau. Områder, hvor besvigelserisikoen er væsentlig, skal ligeledes identificeres. Der skal være etableret forretningsgangsbeskrivelser og interne kontroller inden for de væsentligste områder, som anses for dækkende til imødegåelse af risikoen for besvigelser.

Intern Revision har foretaget en opfølgning på forvaltningernes arbejde med handleplaner for 2021 og en vurdering af forvaltningernes handleplaner for 2022. Formålet er at vurdere, hvorvidt ledelsen i tilstrækkelig grad har identificeret de væsentlige risikoområder og har tilrettelagt kontrolsystemer og forretningsgange, der er betryggende efter organisationens, forvaltningens og enhedens forhold.

Det er vores vurdering, at forvaltningernes handleplaner for 2021 er igangsat som planlagt, og at handleplanerne for 2022, såfremt de gennemføres som planlagt, fremadrettet vil kunne medvirke til at håndtere de væsentlige risikoområder hensigtsmæssigt og betryggende i kontrolmæssig henseende.

Det bemærkes, at såfremt der er områder, som ikke bliver gennemført i overensstemmelse med handleplanerne, kan der være risiko for, at disse ikke administreres hensigtsmæssigt og betryggende.

6. Redegørelse for den udførte finansielle revision

Ved vores rapportering i denne beretning er der alene foretaget en overordnet beskrivelse af revisionen for de enkelte områder. Der er ikke specifikt redegjort for de revisionshandlinger, vi har foretaget under de enkelte områder.

For de områder, som har givet anledning til bemærkninger, er disse anført ovenfor. Nedenfor er kortfattet omtalt revisionen på de områder, som ikke har givet anledning til revisionsbemærkninger.

6.1 Årsregnskabs opbygning og indhold

Kommunens forretningsgange vedrørende regnskabsaflæggelse er gennemgået. Ved gennemgangen har vi vurderet, om kommunen i tilstrækkelig grad sikrer korrekt regnskabsaflæggelse ved hjælp af procedurer, ansvarsplacering og ledelsestilsyn, herunder anvendelse af materialeplaner og andre styringssystemer.

6.2 Udligning, tilskud og skatter

Tilskud, udligning og skatter er stikprøvevis sammenholdt med de fra Skattestyrelsen modtagne opgørelser, 12-dels-afregninger m.m., ligesom vi har gennemgået bogføringen af grundskyld og ejendomsskatter til kommunens opgørelser.

6.3 Lønområdet

Revisionen har omfattet:

1. Revision af de interne forretningsgange og kontroller

Revisionen har omfattet vurdering og test af de tilrettelagte kontroller på lønområdet, både automatiske applikationskontroller samt manuelle kontroller.

2. Sagsbehandling samt lønudbetaling

Fra lønsystemet er udvalgt et antal lønsager for tjenestemænd, funktionærer, tjenestemandspensioner og timelønnede inden for kommunens forskellige forvaltningsområder. For de udvalgte personer er der detaljeret gennemgået og sammenholdt de udbetalte lønninger, tillæg, diæter og reguleringer mv. med lønkontorets sagsakter og det fra KL modtagne kontrolmateriale i form af lønoverenskomster, lønoversigter og cirkulæreskrivelser angående konkrete afgørelser m.m.

3. Kontrol og revision af de generelle sikkerhedsprocedurer

Ifølge aftale har vi foretaget gennemgang af særligt udvalgte personer til sikring af korrekt aflønning til denne personkreds.

Gennemgangen for 2021 har ikke givet anledning til kritiske bemærkninger.

Der er rapporteret 4 observationer til ledelsen, som anses for væsentlige, uden at give anledning til bemærkning. En risiko anses for væsentlig, såfremt der er en middel grad af sandsynlighed for, at forholdet indtræffer og/eller har en vis effekt og/eller har en vis udbredelse uden at være væsentligt for årsregnskabet. Observationerne kan henføres til:

- Manglende risikoanalyse af det system-, rolle- og autorisationsparadigme, der er gældende i forhold til lønsystemet og for systemer
- Fejl og mangler i enkeltsager vedrørende lønninger og vederlag
- Manglende ajourføring af eksisterende forretningsgange i KS
- Manglende implementering af forvaltningsspecifikke forretningsgange til afdækning af de identificerede risici, der fremgår af Bilag 1 til Forretningscirkulæret Ledelsestilsyn vedrørende Løn- og Personaleområdet.

6.4 Omkostningsdisponering og udbetalinger

Revisionen har omfattet en vurdering af de tilrettelagte kontroller vedrørende omkostningsdisponering og anvendelse af betalingssystemer.

Vi har foretaget test af kommunens interne kontroller vedrørende godkendelser i Kvantum og har herudover, via udtræk fra Kvantum, foretaget en analyse af den indbyggede funktionsadskillelse via de roller og autorisationer, der er tildelt de enkelte medarbejdere.

Pengeoverførsler gennem udbetalingssystemer indebærer en iboende risiko for besvigelser, idet medarbejdere med adgang til systemet kan oprette og ændre pengestrømme med personlig vinding for øje.

Til imødegåelse heraf etableres der et betryggende kontrolmiljø, som sikrer kontrol af oprettelse/ændring af betalings- og/eller ydelsesmodtager (legalitetskontrol).

Ledelsen har ansvaret for tilrettelæggelsen af hensigtsmæssige og betryggende legalitetskontroller.

Gennemgangen for 2021 har givet anledning til 2 kritiske bemærkninger. Der henvises til afsnit 3, bemærkning nr. 1.

Der er endvidere rapporteret 9 observationer til ledelsen, som anses for væsentlige, uden at give anledning til bemærkning. En risiko anses for væsentlig, såfremt der er en middel grad af sandsynlighed for, at forholdet indtræffer og/eller har en vis effekt og/eller har en vis udbredelse uden at være væsentligt for regnskabet. Observationerne kan henføres til:

- Funktionsadskillelseskonflikter i Kvantum
- Manglende færdiggørelse af Bilag 1 til Forretningscirkulæret Ledelsestilsyn vedrørende Finansområdet
- Den udførte stikprøvekontrol af bilag, som foretages i KS
- Manglende rettidig betaling af leverandørfakturaer
- Mangler i de løbende driftsopgaver i forbindelse med indkøb i Kvantum
- Manglende forretningsgange vedrørende PBS-aftaler
- Manglende forretningsgange vedrørende anvendelse af KMD-Udbetaling
- Adgang til betalingsfiler ikke beskyttet i kortere periode
- Fejl i momskonteringer.

Elektroniske betalingssystemer

Vi har foretaget revision af de elektroniske betalingssystemer. Vi har i denne forbindelse blandt andet kontrolleret, at der er funktionsadskillelse ved udbetaling fra kommunens hovedkonti.

Det skal oplyses, at på en lang række af kommunens institutioner er medarbejderne tildelt firmadankort og har enefuldmagt til at disponere på institutionens bankkonti. Manglende funktionsadskillelse på likvidområdet øger risikoen for, at tilsigtede og utilsigtede fejl begås. På disse konti indestår som regel alene mindre beløb, således at eventuelle fejl vedrørende disse konti ikke kan medføre en væsentlig fejl i kommunens regnskab som helhed.

6.5 Sociale udbetalingssystemer

Erklæring fra KMD's og KOMBIT's revisorer vedrørende udbetalinger gennem de sociale udbetalingssystemer er redegjort i vores beretning vedrørende udgifter, der er omfattet af statsrefusion, hvoraf det fremgår:

"Kommunen skal sikre, at der foreligger en uafhængig revisorerklæring om, at det pågældende system fungerer i et edb-miljø med en tilfredsstillende system- og datasikkerhed, og at de interne kontroller i systemerne sikrer en fuldstændig og nøjagtig behandling af godkendte transaktioner..."

For den del af de generelle it-kontroller, som udføres af KMD og KOMBIT, har vi i marts 2022 modtaget erklæringer for de fælles kommunale systemer samt håndtering af personoplysninger.

Det er vores vurdering, at kommunen har overholdt kravene jf. bekendtgørelse om statsrefusion § 26.

6.6 Sociale områder med statsrefusion

Vores revision af de sociale områder har blandt andet omfattet en gennemgang af sagsbehandlingen og refusionsansøgningerne og er udført i overensstemmelse med ressortministeriets retningslinjer, jf. særskilt beretning herom.

6.7 Øvrige revisionsområder

Kommunens øvrige udgifter og indtægter er sammenholdt med årets budget og forudgående års regnskabstal, og større afgivelser er stikprøvevis undersøgt. Indtægterne er herudover analyseret og indgår i rotationsplan, hvor vi stikprøvevis har foretaget test af forretningsgange, interne kontroller og bilag.

6.8 Omkostningsbaseret regnskab

I overensstemmelse med reglerne udarbejder kommunen ikke et omkostningsbaseret driftsregnskab, men den udvidede balance, hvor målingen af aktiver og passiver er baseret på omkostningsbaserede principper, sker fortsat, idet til- og afgang sker direkte på kommunens egenkapital.

Vi har foretaget test af kommunens afstemning mellem finanssystemet og øvrige brugersystemer (anlægskartotek mv.). Vi har herudover foretaget test af kommunens kontrol af, at:

- alle væsentlige anlægsaktiver, gældsposter og forpligtelser er medtaget
- alle aktiver og passiver tilhører kommunen og kan henføres til allerede gennemførte transaktioner
- alle beregninger og registreringer foretages i overensstemmelse med kommunens regnskabspraksis
- alle væsentlige regnskabsmæssige skøn er beskrevet og dokumenteret i fornødent omfang.

6.9 Finans- og regnskabssystemet samt finansiell status

Vi har foretaget test af kommunens afstemning mellem finanssystemet og øvrige brugersystemer, herunder afstemning af fejlkonti. Vi har herudover foretaget test af kommunens kvalitetssikrede balancekonti, herunder fuldstændigheden af, at alle konti er afstemt. Vi har endelig foretaget test af kommunens afstemning af finanssystemet til årsregnskabet inkl. oversigter, samt at årsregnskabet overholder lovgivningens regler.

6.10 Økonomistyring og bevillingssystemet

Vi har foretaget gennemgang og test af, hvorvidt de udmeldte regler for budgetopfølgning er overholdt, at der anvendes hensigtsmæssige skabeloner, som sikrer, at det materiale, som forvaltningerne anvender i forbindelse med budgetopfølgningen, giver en ensartet løbende budgetopfølgning: Endvidere at der er indhentet de nødvendige tillægsbevillinger, og at der i forbindelse med regnskabsafslutningen er afgivet tilstrækkelige regnskabsforklaringer, hvor der er konstateret væsentlige afvigelser i forhold til budgettet.

6.11 Lånoptagelse

Vi har stikprøvevis påset, at lånebekendtgørelsens regler er overholdt.

6.12 Gennemgang af generelle it-kontroller

Generelle it-kontroller er de kontroller, som ledelsen har etableret i og omkring kommunens væsentlige it-platformer med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker it-anvendelse og dermed understøtte en pålidelig databehandling i it-baserede forretningsprocesser.

Som led i revisionen af Københavns Kommune har vi revideret den del af de generelle it-kontroller, som vi vurderer relevante for aflæggelse af en årsrapport, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, og som er i overensstemmelse med de lovgivningsmæssige krav.

Formålet har været at vurdere, om ovennævnte generelle it-kontroller er udformet og implementeret på en hensigtsmæssig måde.

Revisionen af de generelle it-kontroller har ikke omfattet en vurdering af kontrol- og sikkerhedsniveauet i de enkelte brugersystemer, herunder automatiske kontroller i de administrative processer og logiske adgangsrettigheder til udførelse af forretningsaktiviteter i brugersystemerne.

På baggrund af vores revision af de generelle it-kontroller, som vi har vurderet relevante for at understøtte revisionen af årsrapporten for Københavns Kommune, har vi ikke identificeret væsentlige svagheder ud over de i beretningen omtalte forhold i afsnit 3.

6.13 Balanceposter

Kommunens forretningsgange vedrørende regnskabsaflæggelse er gennemgået. Ved gennemgangen har vi vurderet, om kommunen i tilstrækkelig grad sikrer korrekt regnskabsaflæggelse ved hjælp af procedurer, ansvarsplacering og ledelsestilsyn, herunder anvendelse af vejledninger og andre styringssystemer vedrørende balancens poster.

Revisionen har omfattet en gennemgang af design og implementering af de vedtagne forretningsgange og interne kontroller samt test af effektiviteten af disse.

Jævnfør de gældende regler, skal enhver afstemning specificeres i de obligatoriske afstemningsskabeloner, ligesom alle afstemningsansvarlige skal registrere status på deres afstemninger i afstemningsrapporteringen i kommunens økonomisystem.

6.14 Obligatoriske oversigter til regnskabet

Vi har gennemgået de obligatoriske oversigter til regnskabet. Gennemgangen har givet anledning til enkelte observationer, som ikke væsentlige eller kritiske.

6.14.1 Tidsmæssig placering af revisionen

Revisionen gennemføres dels i løbet af året og dels i forbindelse med regnskabsafslutningen og har for revisionen af årsregnskabet 2021 været planlagt således:

	Måned
Indledende revisionsplanlægning	Dec. 2020
Detaljeret revisionsplanlægning	August 2021
Løbende revision (forretningsgange m.m.)	Okt./nov. 2021
Afrapportering løbende revision	Dec. 2021
Statusrevision	April/maj 2022
Årsregnskab gennemgået	Maj 2022
Afrapportering revision (statusnotat), deltagelse i direktionmøder samt møde i revisionsudvalget, hvor statusnotat er gennemgået	Maj/juni 2022
Revisionsberetninger endelige	Juni 2022
Deltagelse i ØU-møde, hvor årsregnskab/revisionsberetning behandles	Sep. 2022

6.14.2 Væsentlighedsniveau

Vi har fastlagt væsentlighedsniveauet ud fra en faglig vurdering og de finansielle nøgletal. Væsentlighedsniveauet er på denne baggrund fastsat til ca. 0,5-1% af kommunens budgetterede balancesum iht. hovedoversigt for 2021 eller 500 mio.kr.

Væsentlighedsniveauet er identisk med sidste år.

Vi rapporterer alle identificerede fejl over 25 mio.kr. Der henvises til afsnit 8.2, hvor ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet er oplistet.

7. Juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Den juridisk-kritiske revision og den lovpligtige forvaltningsrevision er udført som en integreret del af den løbende finansielle revision. Forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision gennemføres i henhold til standarderne for offentlig revision (SOR).

Standarderne har til formål at sikre en ensartet revision på det offentlige område på tværs af forskellige offentlige institutioner og indeholder derfor et antal pligtige plantemaer, der skal gennemgås som led i dels SOR 7 forvaltningsrevisionen (5 plantemaer), dels SOR 6 den juridisk-kritiske revision (6 plantemaer), i det omfang disse er relevante. Derudover skal det overvejes, hvorvidt der er behov for at udvælge andre områder til revision.

Revisionen af de pligtige plantemaer i henhold til SOR gennemføres efter en rotationsplan, således at de pligtige områder er dækket over en 5-årig periode. Rotationsplanen er som følger:

Plantema	Tidspunkt for gennemgang				
	2019	2020	2021	2022	2023
Aktivitets- og ressourcestyring	X	X	X	X	X
Mål og resultatstyring	X	X	X	X	X
Styring af offentlige indkøb		X		X	
Budgetstyring af flerårige projekter			X		
Styring af offentlige tilskudsordninger	X	X	X		
Gennemførelse af indkøb		X		X	
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner	X	X	X	X	X
Gennemførelse af salg		X	X		X
Myndigheders gebyropkrævning	X	X	X	X	X
Afgørelse om tildeling af tilskud mv.	X	X	X	X	
Rettighedsbestemte overførsler	X	X	X	X	X

7.1 Juridisk-kritisk revision

Juridisk-kritisk revision er revisionen af, hvorvidt administrationen har overholdt gældende love og regler – primært af administrativ karakter. Revisionen udføres ved, at der det enkelte år udvælges enkelte regelsæt til kontrol med afsæt i en vurdering af væsentlighed og risiko.

I 2021 har revisionen blandt andet omfattet en stikprøvevis vurdering af:

- Overholdelse af Budget- og Regnskabssystemet for kommuner samt af bevillingsregler
- Overholdelse af lånebekendtgørelse (opgørelse af låneramme, lånoptagelse, kassekreditregel m.m.)
- Overholdelse af overenskomster, lokalaftaler og regler ved lønudbetaling, herunder overholdelse af ansættelsesbevisloven
- Overholdelse af skattelovgivning med hensyn til tilbageholdelse, indberetning og afregning af skatter relateret til lønudbetalinger
- Overholdelse af den sociale lovgivning ved sagsbehandling på det sociale område
- Overholdelse af obligatoriske krav ved udarbejdelse og aflæggelse af årsregnskabet
- Overholdelse af lovkrav for beregning og opkrævning af takster.

Vores gennemgang har ikke givet anledning til bemærkninger eller kommentarer ud over de i beretningen anførte bemærkninger (særlig revisionsbemærkning nr. 6, 7, 11 og 12) samt særlige undersøgelser af dyberegående forvaltnings-/juridisk-kritisk revisionsmæssig karakter.

Derudover er foretaget specifikke undersøgelser på konkrete områder.

7.2 Lovpligtig forvaltningsrevision

Forvaltningsrevisionen har omfattet vores vurdering af, om der er udvist skyldige økonomiske hensyn, og at der er disponeret i overensstemmelse med de overordnede målsætninger således, som de er udtrykt blandt andet i de vedtagne bevillinger og i budgetforudsætningerne.

Vi har især baseret vores konklusion om skyldig økonomisk hensyntagen ved forvaltningen på vores gennemgang af kommunens økonomistyring og interne kontrolsystem. Herudover har vi i forbindelse med den udførte revision foretaget vurdering af de forvaltningsmæssige aspekter af udvalgte enkelttransaktioner.

Konkret er således foretaget:

- Gennemgang og vurdering af kommunens løbende økonomistyring/budgetopfølgning, herunder konkret foretaget gennemgang og vurdering af tilrettelagte ledelsestilsyn i forbindelse hermed.

- Gennemgang og vurdering af kommunens indkøbsregler/indkøbspolitikker. I forbindelse med vores revision af omkostningsdisponeringen har vi stikprøvevist efterprøvet, hvorvidt kommunen har udvist sparsommelighed.

Vores gennemgang har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger ud over de i beretningen anførte bemærkninger (særlig revisionsbemærkning nr. 5) samt særlige undersøgelser af dyberegående forvaltnings-/juridisk-kritisk revisionsmæssig karakter.

7.3 Dyberegående forvaltnings-/juridisk-kritisk revision

Intern Revision har i forlængelse af tidligere år foretaget dyberegående forvaltningsrevision inden for nedenstående områder:

7.3.1 SOF – Evaluering af forvaltningens indsats i forhold til ekstern budgetanalyse

Undersøgelsens formål er at vurdere, om SOF i tilstrækkelig grad er lykkedes med at indfri det afdækkede effektiviseringspotentiale, der blev identificeret i 2018 ved ekstern økonomianalyse på udvalgte områder, hvor effektiviseringspotentiale blev vurderet i størrelsesordenen 156-190 mio.kr.

Det er vores overordnede vurdering, at der i Socialudvalgets budgetter for årene 2019 - 2021 er indarbejdet tiltag med henblik på at følge op på økonomianalysens anbefalinger og realisere en stor del af det afdækkede potentiale. Ifølge SOF er der indarbejdet besparelser for i alt 171 mio.kr. ved fuld indfasning. SOF har desuden oplyst, at der som led i budget 2022 vil blive fremsat forslag om enkelte yderligere tiltag.

Økonomianalysen fokuserede på følgende fem spor: Administration, bedre styring, indkøb, visitationspraksis og effektiv drift af sociale tilbud. Vedrørende sporet Indkøb er det vores vurdering, at det identificerede potentiale på 42-72 mio.kr. ikke fuldt ud er adresseret i igangværende handleplaner. SOF har oplyst, at der er iværksat tiltag med et potentiale på 62 mio.kr., men efter vores vurdering vedrører kun 36 mio.kr. deraf det potentiale, som er opgjort i økonomianalysen.

Det anbefales, at forvaltningen arbejder videre med at indfri det identificerede potentiale i sporet Indkøb.

Gennemgang af udvalgte effektiviseringsprojekter

Vi har vurderet, om tre udvalgte effektiviseringsprojekter, som SOF har iværksat, bidrager til at nå det effektiviseringspotentiale, der er opgjort i økonomianalysen.

Professionalisering af indkøb i SOF

Bortset fra en mindre forsinkelse ser projektet i al væsentlighed ud til at forløbe efter planen, både hvad angår gevinster og forbrug af investeringsmidler.

Oprettelse af administrative fællesskaber i SOF

Der er i al væsentlighed redegjort for anvendelsen af investeringsmidlerne.

Vi finder det positivt, at projektet ser ud til stort set at have leveret den samlede forventede besparelse allerede i 2020. Vi må imidlertid tage forbehold for gevinstopgørelsen, der er baseret på forudsætninger, som vi ikke har kunnet efterprøve. Der har manglet en løbende status på, om bemandingen på de nyetablerede administrative fællesskaber levede op til målsætningen. Det viste sig i april 2021, at to af enhederne i 2020 allerede havde realiseret betydeligt større besparelser end målet for fuld indfasning i 2022, mens det administrative fællesskab i Borgercenter Børn og Unge (BBU) ikke havde realiseret en besparelse.

Vi henstiller, at SOF følger op på den manglende effektivisering på BBU og følger udviklingen på de andre administrative fællesskaber.

Optimering af tidsanvendelsen på SOF's tilbud

SOF har i al væsentlighed redegjort for programmets anvendelse af investeringsmidlerne.

Det er vores opfattelse, at forudsætningerne for programmets gevinstrealisering er usikre. Det er samtidig vores opfattelse, at rapporteringen herom har været uklar og på nogle punkter tegner et for optimistisk billede af, om den forudsatte gevinst kan nås. Udfordringerne med gevinstrealiseringen peger efter vores opfattelse på, at realisering af "minutbesparelser" generelt er vanskelige at dokumentere og således er en udfordring i forhold til anvendelse af investeringspuljerne. Herudover skal det bemærkes, at det er et krav, at midler fra investeringspuljen til investeringsforslag skal have en tæt kobling mellem investeringsforslag og effektivisering. Således er det ikke i overensstemmelse med intentionen bag investeringspuljen, at SOF i 2020 henter en stor del af den forudsatte effektivisering ved "grønthøstermetoden", som anført i opfølgningen. SOF oplyser, at "grønthøsteren" er tænkt som en midlertidig løsning.

Endelig skal det bemærkes, at der udestår gennemførelse af betydelige dele af programmet, og der er behov for en tæt opfølgning på, om programmet kan levere de forudsatte gevinster. Det kan blive vanskeligt, når programgruppen og stillingen som programleder er nedlagt.

Det anbefales, at der er ledelsesmæssigt fokus på at afslutte programmet.

7.3.2 BIF – Hjemtagelse af statsrefusion

Intern Revision har gennemført en revision af udvalgte områder i forbindelse med hjemtagelse af statsrefusion i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF). De udvalgte områder er kendetegnet ved, at processen er mere manuel og kompleks. Undersøgelsens formål er at vurdere, om der er områder, hvor BIF ikke hjemtager den statsrefusion, som forvaltningen er berettiget til.

Undersøgelsen har vist, at der er områder, hvor det er vores vurdering, at der ikke hjemtages refusion i det omfang, som kunne forventes. De gennemgåede stikprøver viser, at der netto kan berigtiges 7,4 mio.kr. vedrørende områderne

- Tilskud til uledsagede flygtningebørn
- Grundtilskud
- Resultat – Bestået danskuddannelse
- Resultattilskud – Ordinær beskæftigelse
- Resultattilskud – Ordinær uddannelse
- Danskbonus for selvforsørgende

På baggrund af ovenstående har BIF i forbindelse med den endelige restafregning for 2020 foretaget berigtigelser og hjemtaget refusion på 6 mio.kr., som er identificeret på CPR-nr. Denne er godkendt i forbindelse med vores revision af refusionsopgørelserne for 2020.

Med udgangspunkt i de foretagne stikprøver ved undersøgelsen er der estimeret et potentiale på yderligere 17 - 22 mio.kr. vedrørende resultattilskud for beskæftigelse og uddannelse samt resultattilskud for bestået danskuddannelse. Deloitte har godkendt berigtigelserne vedrørende 2018-2020 i forbindelse med revision af refusionsopgørelserne for 2021.

Vi har henstillet, at BIF gennemgår alle de resterende udsøgte sager vedrørende resultattilskud for ordinær beskæftigelse og ordinær uddannelse samt resultattilskud vedrørende danskuddannelse med henblik på at hjemtage alle de tilskud, som kommunen er berettiget til. Endvidere henstiller vi, at BIF genbesøger forretningsgangen for hjemtagelse af statsrefusion med henblik på at vurdere, om de beskrevne aktiviteter og kontroller er de rigtige og tilstrækkelige.

7.3.3 SUF – Takster friplejehjem

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen skal sikre, at afregning til de tre friplejehjem beliggende i kommunen sker efter gældende regler, og at der tages skyldige økonomiske hensyn.

Aftaler om afregning

Afregning af friplejehjem kan ske efter forskellige bestemmelser. Siden 2015 kan der indgås aftale om afregning med udgangspunkt i vejledende priser, som opgøres af friplejeboligleverandøren. Indgås der ikke en aftale om

prisen, fastsættes prisen af beliggenhedskommunen. Prisen opgøres på grundlag af omkostningerne til beliggenhedskommunens tilsvarende tilbud. Uanset om der opnås enighed om priserne, gælder det, at priserne skal lige- stille leverandøren med beliggenhedskommunens egne tilbud.

To af friplejehjemmene afregnes efter den ny friplejeboliglov. Begge friplejehjem er blevet afregnet med en pris pr. pladsdag, som er højere end den pris, SUF har beregnet for tilsvarende tilbud i kommunen. Det ene er siden 2020 blevet afregnet med den af SUF opgjorte pris. Det tredje friplejehjem har til og med 2021 ret til at blive afregnet med priser udmeldt af staten.

Det er vores vurdering, at forvaltningen kunne have opnået en mindre udgift i størrelsesordenen 10 mio.kr. i pe- rioden fra 2017 til 2021, såfremt der fra etableringstidspunktet var indgået aftale om den beregnede pris. Det er oplyst, at grunden til, at SUF har afregnet til aftalte takster i stedet for takster, som ligestillede priserne med kommunens egne tilbud, har været, at forvaltningen ikke i 2017 havde beregnet priserne på kommunens egne tilsvarende tilbud.

Det henstilles, at aftalerne med de to friplejehjem gennemgås og revurderes.

7.3.4 SUF - Eksterne og interne takster

Intern Revision har gennemført en revision af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens (SUF) beregning af takster, herunder både borgerrettede takster, mellemkommunale og interne takster.

Den enkelte forvaltning skal i henhold til kommunens fælles retningslinjer udarbejde en forvaltningsspecifik vej- ledning om takstberegning og -fastsættelse til internt brug, og den budgetansvarlige skal sikre, at der på ethvert tidspunkt foreligger et dokumenteret grundlag for prissætningen, som sikrer, at kommunen lever op til lovgivnin- gens krav herom.

Vores stikprøver har vist, at de udarbejdede vejledninger ikke i tilstrækkelig grad er designet således, at de med- virker til at forebygge eller opdage utilsigtede fejl og mangler i de enkelte takstberegninger. Der er i vores stikprø- vekontrol konstateret flere fejl og mangler, der kan henføres til beregningsfejl og utilstrækkelig dokumentation i de udvalgte takstberegninger. Vi henviser til revisionsbemærkning nr. 11 vedrørende de borgerrettede takster.

Det henstilles, at der udarbejdes og implementeres en forvaltningsspecifik vejledning om takstberegning, samt at ledelsen fremover sikrer, at der på ethvert tidspunkt foreligger et dokumenteret grundlag for prissætningen, så- ledes at kommunen lever op til regler og retningslinjernes krav herom. Ledelsestilsynet med takstområdet bør skærpes, og alle takster for 2023 bør genberegnes og kvalitetssikres i overensstemmelse med gældende regler.

7.3.5 SOF - Eksterne og interne takster

Intern Revision har gennemført en revision af Socialforvaltningens (SOF) beregning af takster, herunder både bor- gerrettede takster, mellemkommunale og interne takster.

Den enkelte forvaltning skal i henhold til kommunens fælles retningslinjer udarbejde en forvaltningsspecifik vej- ledning om takstberegning og -fastsættelse til internt brug, og den budgetansvarlige skal sikre, at der på ethvert tidspunkt foreligger et dokumenteret grundlag for beregningen, som sikrer, at kommunen lever op til lovgivnin- gens krav herom.

SOF har udarbejdet forvaltningsspecifikke forretningsgange, som på tilfredsstillende vis beskriver roller og ansvar i processen. Vores stikprøvevise gennemgang af takstberegninger har imidlertid vist, at forretningsgangene ikke i tilstrækkelig grad medvirker til at forebygge utilsigtede fejl og mangler i de enkelte takstberegninger.

Vi henviser til revisionsbemærkning nr. 12 vedrørende de borgerrettede takster. De interne takster har været pl- fremskrevet igennem flere år, og der foreligger ikke dokumentation for prisopgørelsen. Det kan ikke udelukkes, at prisfastsættelsen kan påvirke opgørelsen af refusion i særligt dyre enkeltsager på området, og vi henstiller derfor, at taksterne beregnes i overensstemmelse med gældende regelsæt. Vi anbefaler ledelsen endvidere at sikre, at de mellemkommunale takster fuldt ud afspejler kommunens udgifter hertil.

Ledelsestilsynet med takstområdet bør skærpes fremover, og alle takster for 2023 bør kvalitetssikres i overensstemmelse med gældende regler.

7.3.6 Revision af kommunale museer

Ifølge vores revision af kommunale museer er følgende foretaget:

Thorvaldsens Museum

- Beholdningseftersyn er udført den 08.10.2021. Ingen bemærkninger.
- Samlingsrevision er udført den 11.10.2021. Ingen bemærkninger.

Københavns Museum

- Beholdningseftersyn er udført den 04.10.2021. Ingen bemærkninger.
- Samlingsrevision er udført den 11.10.2021. Ingen bemærkninger.

8. Øvrige oplysninger

8.1 Ledelsens regnskaberklæring

Som led i revisionen af vanskeligt reviderbare områder har direktionen afgivet regnskaberklæring over for os for regnskabsåret.

8.2 Ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet

I henhold til internationale standarder om revision skal vi informere om forhold, som ikke er korrigeret i årsregnskabet. Denne oplysning skal gives for at sikre, at Borgerrepræsentationen er orienteret herom.

De fejl, der findes efter afslutningen af regnskabet, og som ikke er væsentlige, rettes som hovedregel ikke i regnskabet for det afsluttede år, og det er derfor naturligt, at der vil være enkelte ikke-korrigerede forhold i det endelige årsregnskab.

I forbindelse med regnskabsaflægningen er der konstateret følgende forhold, der ikke er indarbejdet i årsregnskabet:

	Udgifts- baseret regnskab mio.kr.	Aktiver mio.kr.	Gæld mio.kr.	Egen- kapital mio.kr.
Regnskab overdraget til revisionen 5. maj 2022	-918	59.462	-45.727	-13.735
Foretagne korrektioner	0	0	0	0
Korrigeret regnskab	-918	59.462	-45.727	-13.735
Afstemning af balancen (rev.bem. 3)	2	12	-21	9
Ikke-korrigerede fejl	2	12	-21	9
Efter reguleringer pr. 31.12.2021	-920	59.474	-45.748	-13.726

ØKF's direktion har over for os bekræftet, at effekten af foranstående ikke-korrigerede forhold enkeltvis og sammenlagt efter direktionens opfattelse er uvæsentlig for årsregnskabet som helhed.

Under hensyntagen til omfang og art af de konstaterede forhold, kan vi tilslutte os denne vurdering.

8.3 Eftersyn af Borgerrepræsentationens beslutningsprotokoller og overholdelse af god bogføringskik

Til brug for vores revision har vi gennemgået Borgerrepræsentationens og de stående udvalgs beslutningsprotokoller. Vi har endvidere undersøgt, om kommunen på alle væsentlige områder overholder god bogføringskik, jf. Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og regnskabssystem for kommuner.

8.4 Andre opgaver

Siden afgivelse af vores revisionsberetning for 2020 vedrørende årsregnskabet har vi udført følgende rådgivningsopgaver for kommunen:

- Support Managed Analytics
- Bedre driftsledelse i TMF
- Bedre servicekultur i SOF
- SAP FI Support
- Power BI og data i TMF
- OPP – forundersøgelse kloak
- Financial Close Management.

Revisorloven stiller skærpede krav til revisors uafhængighed, når der afgives erklæringer for kommuner, idet disse vurderes at have en særlig offentlig interesse. Inden vi accepterer rådgivnings- og assistanceopgaver, har vi i hvert enkelt tilfælde vurderet, om den stillede opgave kan vække tvivl om vores uafhængighed.

Siden afgivelse af vores revisionsberetning for 2020 har vi udarbejdet specifikke revisorerklæringer og revisionspåtegninger mv., jf. bilag 1.

9. Revisionens formål, udførelse og omfang samt ansvarsfordeling

I bilag 2 til vores beretning i 2017 har vi beskrevet revisionens formål, udførelse og omfang, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mellem ledelse og revisor. Vi henviser hertil og kan supplerende oplyse, at beskrivelsen vil blive genoptrykt i revisionsberetningen for det regnskabsår, hvor der er valg til Borgerrepræsentationen.

10. Afslutning

10.1 Erklæring

Ifølge revisorloven er Københavns Kommune klassificeret som en virksomhed af særlig offentlig interesse. Som følge heraf stiller revisorloven skærpede krav til både revisors og revisionsfirmaets uafhængighed, når der afgives erklæringer. Inden vi accepterer øvrige rådgivnings- og assistanceopgaver, vil vi i hvert enkelt tilfælde vurdere, om den stillede opgave kan vække tvivl om vores uafhængighed. Rådgivnings- og assistanceopgaver i andre situationer end de ovenfor anførte aftales særskilt i hvert enkelt tilfælde.

Vi skal bekræfte, at vi og Deloitte er uafhængige af Københavns Kommune.

Vi skal endvidere bekræfte, at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

København, den 1. juni 2022

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Lars Kronow
statsautoriseret revisor

Bryndís Símonardóttir
statsautoriseret revisor

Bilag 1 Oversigt over de i årets løb afgivne revisorerklæringer og revisionspåtegninger mv.

Efter anmodning fra kommunen har vi afgivet erklæring på nedenstående regnskaber, opgørelser, indberetninger mv.:

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, BIF

- Regionalisering af New in Denmark Services (pakke 2) for perioden 1. oktober 2018 til 31. december 2020.
- Integrations- og beskæftigelsesambassadør for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- National hotline mod ekstremisme og radikalisering for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Styrket vejledning om social kontrol og æresrelaterede konflikter på Københavnske grundskoler for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Opkvalificering inden for mangelområder for perioden 20. december 2019 til 31. december 2020.
- Partnerskab mellem Københavns Kommune og Fonden for Socialt Ansvar om forebyggelse af social kontrol på Nørrebro for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Pulje til uddannelsesløft for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Pulje til uddannelsesambassadører for perioden 21. december 2018 til 31. december 2020.
- Tidlig og Jobrettede indsats for jobparate kontanthjælpsmodtagere over 30 år for perioden 1. januar 2019 til 31. marts 2021.
- Varlingspulje, Tivoli A/S for perioden 10. juli 2020 til 30. juni 2021.
- Kvalificeret Arbejdskraft Til Sjælland og Øerne (KATSØ) for perioden 1. januar 2018 til 21. oktober 2021.
- Nok til Alle for perioden 1. januar 2018 til 14. oktober 2021.
- Udvikling i fleksjob II – Udvidelse for perioden 18. december 2019 til 30. september 2021.
- Regional uddannelsespulje for perioden 1. januar 2021 til 31. december 2021.

Jobrotation til særlige grupper med videregående uddannelse:

- Christianshavn Skole for perioden 29. august 2018 til 30. juni 2019.
- Vesterbro Ny Skole for perioden 3. december 2018 til 7. juni 2019.
- Bellahøjsskole for perioden 4. september 2018 til 21. juni 2019.
- Bostedet Caroline Amalie for perioden 3. september 2018 til 30. juni 2019.
- Langelinieskolen for perioden 1. august 2018 til 30. juni 2019.
- Korsager Skole for perioden 3. september 2018 til 30. juni 2019.
- Christianshavn Skole for perioden 29. august 2016 til 30. juni 2017.
- Grøndalsvænget Skole for perioden 1. august 2016 til 30. juni 2017.

Børne- og Ungdomsforvaltningen, BUF

- Skoletjenesten, Videncenter for eksterne læringsmiljøer for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Førstehjælpskurser til personale i dagtilbud (§15.25.23.10) for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Generelt løft af folkeskolen i 2020 for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.

- Flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner for perioden 1. oktober 2019 til 31. december 2020.
- Puljen til initiativ om at få udsatte børn godt tilbage i skole i 2020 for perioden 1. september 2020 til 31. december 2020.
- Fagligt og ledelsesmæssigt kompetenceløft i dagtilbud for dagplejere, ledere og faglige fyrtårne (§15.25.22.10) for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Tilskud til drift af musikskoler for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2021.
- MGK Hovedstaden ved Københavns Kommunes musikskole i 2020 for 2020.
- Flere pædagoger til institutioner med mange børn i udsatte positioner (§15.25.21.10) for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- European School Copenhagen Upper Secondary for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- MGK ved Sankt Annæ Gymnasium for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Almengymnasiale uddannelser og almene voksenuddannelser, elevindberetning for Sankt Annæ Gymnasium for perioden 3. kvartal.
- Almengymnasiale uddannelser og almene voksenuddannelser, supplerende elevindberetning for Sankt Annæ Gymnasium for perioden 3. kvartal.
- Opgørelsen af den gennemsnitlige klassekvotient for gymnasiale fuldtidsuddannelser for skoleåret 2021/22 for Sankt Annæ Gymnasium.
- Almengymnasiale uddannelser og almene voksenuddannelser, elevindberetning for Sankt Annæ Gymnasium for perioden 4. kvartal.

Kultur- og Fritidsforvaltningen, KFF

- Teaterrefusion for Københavns Kommune 2020 for perioden 2020.
- Leg dig ind i bøgernes verden for perioden 1. april 2019 til 3. oktober 2021.
- Udstillingsprogram 2020 for perioden 1. januar 2020 til 31. oktober 2021.
- Teaterrefusion for Københavns Kommune 2021 for perioden 2021.
- Konservering af italienske malerier erhvervet af billedhuggeren Bertel Thorvaldsen (1770-1844) i Rom for perioden 4. januar 2021 til 30. december 2021.

Socialforvaltningen, SOF

- Tilskud til Københavns Kommunes indsats for hjemløse for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Sikkerhedskonsulent i Københavns Kommune/Region Hovedstaden for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Særlig og specialiseret støtte til plejefamilier i Københavns Kommune for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Koordinationsenhed for ufrivillige udlandsrejser for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Lige muligheder for alle børn - et fælles ansvar for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Forebyggelse af bandekriminalitet - helhedsorienteret familieindsats for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Borgen i Førrersædet for perioden 1. januar 2017 til 31. december 2020.

- 20 vinterovernatningspladser på Sundholm 2020/21 og 2021/22 for perioden 15. november 2020 til 31. marts 2021.
- Familien viser vej for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Fælles fremskudt psykiatri- og rusmiddelindsats på hjemløseområdet for perioden 16. november 2020 til 30. september 2021.
- ACT v. 2.0: samme tilgang - nye veje for perioden 1. oktober 2020 til 30. september 2021.
- Barndom i Balance for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Forebyggelse af bandekriminalitet - helhedsorienteret familieindsats for perioden 1. januar 2021 til 31. oktober 2021.
- Familien viser vej for perioden 1. januar 2021 til 31. december 2021.
- Styrkelse af den kommunale alkoholbehandling af dobbeltbelastede for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2021.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, SUF

- Bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejehjem, plejecentre og friplejeboliger 2020 for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Husum Vænge Centret - Tilskud til ældreklubber og foreninger 2020 for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Aktivitetscenteret Sløjfen - Tilskud til ældreklubber og foreninger 2020 for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.

Teknik- og Miljøforvaltningen, TMF

- Indre Ringrute, Cykelsupersti – Fællesdelen for perioden 1. februar 2014 til 31. december 2020.
- Allerødrueten, Cykelsupersti - Københavns Kommune Fællesdelen for perioden 1. februar 2014 til 31. december 2020.
- Frederikssundsrueten, Cykelsupersti C97, Fællesdelen for perioden 1. februar 2014 til 31. december 2020.
- Ring 4-ruten, Cykelsupersti – Københavns Kommune Fællesdelen for perioden 1. februar 2014 til 31. december 2020.
- Oplevelsesnetværk Sjælland for perioden 1. august 2014 til 1. november 2020.
- Samarbejde med driftsfolk i almen boligsektor om "Intelligent energistyring" for perioden 3. juli 2019 til 31. maj 2021.
- Store Kongensgade, København, Bred (super) cykelsti for perioden 30. juni 2014 til 31. december 2016.
- Energispring 2.0 for perioden 1. september 2019 til 31. august 2021.
- Indberetning til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens Informations- og forvaltningssystem (BOSSINF-STB) for perioden 2020.
- Kollegier - opgørelsen af udbetalt driftssikring i 2020 for perioden 2020.

Økonomiforvaltningen, ØKF

- Københavns Kommunes indberetning for 2021 i henhold til bekendtgørelse nr. 1212 af 14. oktober 2010 for perioden 2021.
- Højklasset busløsning på Frederikssundsvej for perioden 21. juni 2013 til 21. januar 2021.

- Erklæring på saldoopgørelse af momsrefusion for 2020 pr. 31. december 2020.
- Erklæring på refusionsopgørelse, tjenestemandspensioner for 2020.
- Erklæring på opgørelse af statens tilskud til lærerpensioner for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.
- Dækningsafgift - Erklæring om faktiske resultater for 2020.
- Erklæring om København Kommunes indberetning og erklæring i henhold til bekendtgørelse nr. 1624 af 18. december 2017 om kommuners indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmforsyningslovens §§ 23 l og 23 m for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020.

Tilknyttede enheder

I forbindelse med revisionen af kommunen er vi i henhold til separate aftaler med de enkelte enheder valgt som revisor for følgende:

- Metroselskabet I/S
- By & Havn I/S

Bilag 2 Revisionens formål, udførelse og omfang, revisors rapportering samt ansvarsfordeling

Som revisorer for Københavns Kommune skal vi til Borgerrepræsentations orientering gentage vores redegørelse for revisionens formål og udførelse, vores rapportering i årets løb og i forbindelse med årsrapporten m.v. (herefter "årsrapporten eller årsregnskabet") samt ansvarsfordelingen mellem kommunens ledelse og revisor.

1. Revisionens formål og omfang

Revisionens formål er at styrke årsregnskabet troværdighed, og det er vores ansvar at undersøge, om regnskabet er uden væsentlige fejl eller mangler, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, Borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, herunder at foretage kritisk gennemgang af kommunens regnskabsføring og de i forbindelse hermed etablerede kontrolforanstaltninger.

Revisionen af årsregnskabet er planlagt og udført i overensstemmelse med de internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, samt god offentlig revisionsskik, jf. lov om kommunernes styrelse og kommunens revisionsregulativ. På baggrund heraf har vi foretaget en systematisk risikovurdering, således at hovedvægten er lagt på de poster i årsregnskabet, og de dele af kommunens regnskabs- og rapporteringssystemer samt øvrige forretningsgange, hvor risikoen for væsentlige fejl er størst. Revisionen sigter således ikke mod at opdage eller rette uvæsentlige fejl, som ikke medfører en ændret helhedsvurdering af årsregnskabet.

Som grundlag for vores risikovurdering vil vi indhente informationer om bl.a. følgende forhold:

- Branche, relevant lovgivning og andre eksterne forhold
- Aktiviteter og anvendt regnskabspraksis
- Mål, strategier og tilhørende forretningsrisici
- Forretningsgange og kommunens interne kontrolsystem.

Som led i vores revisionsplanlægning skal vi gennemgå kommunens overordnede interne kontrolsystem og specifikke kontroller, herunder kontroller i regnskabsprocessen, for at kunne foretage en målrettet risikovurdering.

Hvis vi ved vores risikovurdering når frem til, at eventuelle mangler eller svagheder i de generelle IT-kontroller vil kunne medføre væsentlige fejl eller mangler i årsregnskabet, vil vi tillige gennemgå de af kommunens generelle IT-kontroller, der har betydning for regnskabsaflæggelsen.

Revisionen omfatter ikke en gennemgang af samtlige bilag og transaktioner, men udføres ved, at vi ved stikprøver indhenter dokumentation for eller på anden måde får bekræftet bogføringens og årsregnskabet's rigtighed. I forbindelse hermed vil vi teste de interne kontroller, i det omfang vi finder det nødvendigt for revisionen af årsregnskabet.

Revisionen omfatter også en vurdering og stillingtagen til informationerne i den anvendte regnskabspraksis og de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn.

Væsentlige fejl i årsregnskabet kan skyldes både utilsigtede og tilsigtede handlinger eller undladelser. Muligheden for at hindre væsentlige fejl, herunder besvigelser og uregelmæssigheder, beror først og fremmest på, om der ved tilrettelæggelsen af registreringssystemer og forretningsgange sikres en betryggende intern kontrol.

Under revisionen vil vi med den fornødne professionelle skepsis have opmærksomheden henledt på forhold, der kan tyde på besvigelser og andre uregelmæssigheder. Vi vil i forbindelse med planlægningen af revisionen indhente

- den daglige ledelses vurdering af risikoen for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlige fejl som følge af besvigelser
- den daglige ledelses vurdering af de regnskabs- og kontrolsystemer, den har indført for at imødegå sådanne risici
- den daglige ledelses kendskab til eventuelle konstaterede eller igangværende undersøgelser om besvigelser.

Vi skal herudover spørge ledelsen, hvordan den øver tilsyn med de aktiviteter og procedurer, den daglige ledelse har iværksat for at identificere og reagere på risikoen for besvigelser i kommunen, og de interne kontroller, den daglige ledelse har implementeret for at forebygge disse risici.

Vi skal derudover spørge ledelsen, om den har kendskab til konstaterede, formodede eller påståede besvigelser, der påvirker kommunen.

Under udførelsen af revisionen skal vi foretage specifikke revisionshandlinger, der er rettet imod ledelsens mulighed for at tilsidesætte etablerede interne kontroller.

Herudover skal vi kontrollere, at årsregnskabet er afstemt til den underliggende bogføring, ligesom vi skal gennemgå væsentlige posteringer og reguleringer, der er foretaget som led i udarbejdelsen af årsregnskabet.

Fejl i årsregnskabet, der er en følge af besvigelser og uregelmæssigheder, vil ikke nødvendigvis blive opdaget under revisionen, da fejl af denne karakter sædvanligvis tilsløres eller holdes skjult. Hvis vi konstaterer forhold, der giver formodning herom, vil vi efter nærmere aftale med kommunens ledelse foretage yderligere undersøgelser for at få af- eller bekræftet formodningens rigtighed.

2. Revisionens udførelse

Vi vil udføre revisionen i årets løb og i forbindelse med årsafslutningen. Revisionen er ikke afsluttet, før ledelsen har taget endelig stilling til årsrapporten, og vi har forsynet årsregnskabet med revisionspåtegning.

Omfanget af vores arbejde fastlægges ud fra vores samlede vurdering af væsentlighed og risiko for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet.

Revisionen bliver udført ved, at vi på stikprøvebasis har indhentet dokumentation for - eller på anden måde har overbevist os om - regnskabsmaterialets rigtighed, ligesom vi ved stikprøver har dannet os overbevisning om, at kasse- og regnskabsregulativets bestemmelser om anvisnings-, attestations- og betalingsprocedurer er overholdt.

Ved revisionen vil vi foretage kontroller, at de i den finansielle status opførte aktiver er til stede, at de tilhører kommunen, og at de er værdiansat i overensstemmelse med gældende praksis for kommuner. Vi har desuden vurderet, om samtlige gældsforpligtelser, der påhviler kommunen, er medtaget og målt forsvarligt, samt at regnskabsposterne er periodiseret og korrekt præsenteret i regnskabet.

Vi vil undersøge, om alle væsentlige begivenheder indtil datoen for revisionspåtegningen er korrekt medtaget i årsregnskabet.

Med baggrund i ledelsens vurdering aflægges årsregnskabet sædvanligvis med fortsat drift for øje. Ledelsens vurdering kræver stillingtagen til alle tilgængelige oplysninger om kommunens udvikling, herunder især forventet likviditetsudvikling. Vi tager som led i revisionen stilling til ledelsens vurdering.

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet vil vi i overensstemmelse med god revisionsskik bede kommunens daglige ledelse om at bekræfte en række oplysninger inden for særligt vanskeligt reviderbare områder. Dette kan omfatte oplysninger om eventualforpligtelser i form af pantsætninger, garantistillelser, retssager og

besvigelser, transaktioner med nærtstående parter, miljøforhold, begivenheder efter balancedagen samt regnskabsposter, hvortil der knytter sig særlig risiko eller usikkerhed.

Når vi som led i vores revision baserer denne på information udarbejdet af kommunen, skal vi udføre revisions-handlinger for at fastslå, om den modtagne information er nøjagtig og fuldstændig.

Hvis vi under vores revision konstaterer fejl i årsregnskabet, skal vi meddele kommunens ledelse disse, ligesom vi skal bede ledelsen om at korrigere de fundne fejl. Kommunens daglige ledelse skal udtale sig om, hvorvidt eventuelle ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet, som er konstateret under revisionen, enkeltvis og sammenlagt vurderes at være uvæsentlige for årsregnskabet som helhed.

Vi vil foretage en helhedsvurdering af årsregnskabet, herunder om oplysningerne i noterne giver tilstrækkelig supplerende information til, at kommunens økonomiske udvikling kan bedømmes på grundlag af årsregnskabet.

Som foreskrevet i lovgivningen vil vi undersøge, om lovgivningen om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale er overholdt.

2.1 Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Vores revision skal i henhold til revisionsbekendtgørelsen gennemføres i henhold til god offentlig revisions-skik, og skal omfatte de områder, der er relevante i Standarderne for offentlig revision (SOR). Revisionen skal i henhold til SOR 6 om Juridisk-kritisk revision og SOR 7 Forvaltningsrevision omfatte revision af en række plantemaer, der som minimum skal revideres hvert 5. år, hvis de er relevante. Plantemaerne kan opdeles i emner. Den udførte revision i henhold til SOR afrapporteres i revisionsberetningen, og der afgives erklæring om konklusionen på de i året udførte revisioner i revisionspåtegningen. Erklæringen om udførte juridisk-kritiske revisioner og forvaltningsrevisioner udtrykker, at vi med høj grad af sikkerhed har vurderet, at vi inden for de undersøgte emner under plantemaerne ikke har konstateret forhold af væsentlig betydning.

3. Udtalelse om Andre oplysninger

Vores revision omfatter ikke Andre oplysninger. Lovgivningen kræver imidlertid, at vi gennemlæser Andre oplysninger og i den forbindelse overvejer, om Andre oplysninger er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden i forbindelse med vores revision eller på anden måde indeholder væsentlig fejlinformation.

4. Revisors rapportering

Som afslutning på revisionen vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning. Når der er tale om en revisionspåtegning uden modifikationer, er denne udtryk for,

- at årsregnskabet er aflagt og revideret i overensstemmelse med lovgivningens krav til regnskabsaflæg-gelsen
- at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling og resultatet af kommunens aktiviteter.

Revisionspåtegningen vil derudover indeholde vores udtalelse om, hvorvidt oplysningerne i Andre oplysninger er i overensstemmelse med årsregnskabet.

I forbindelse med revisionens afslutning vil vi afgive vores lovpligtige revisionsberetning til Borgerrepræsentatio-nen, hvori vi i hovedtræk vil redegøre for væsentlige regnskabs- og revisionsmæssige forhold samt udførte revi-sionsarbejder og konklusionerne herpå. Vi vil heri også informere om eventuelle ikke-korrigerede fejl i årsregn-skabet, som den daglige ledelse har vurderet som uvæsentlige for årsregnskabet som helhed. Hvis vi i forbin-delse med revisionen af årsregnskabet har fået forelagt interne specifikationer, rapporter e.l., som efter vores opfattelse er nødvendige for ledelsens stillingtagen til årsregnskabet, vil vi gøre opmærksom herpå i vores revi-sonsberetning.

Hvis vi i forbindelse med revisionen konstaterer svagheder, mangler eller uhensigtsmæssigheder i kommunens regnskabs- og registreringssystemer, interne kontroller eller i øvrige forretningsgange mv., vil dette blive med-delt kommunens daglige ledelse med vores forslag til afhjælpning heraf. Er der tale om væsentlige mangler, eller finder vi det i øvrigt påkrævet, vil forholdet også blive indført i revisionsberetningen. Vi skal for en ordens skyld bemærke, at revisionen af årsregnskabet ikke er tilrettelagt med henblik på at afdække samtlige svagheder,

mangler eller uhensigtsmæssigheder, der måtte forekomme i kommunens regnskabs- og registreringsystemer mv.

Vi er som revisorer underlagt tavshedspligt, og dette indebærer, at vi ikke må videregive fortrolige oplysninger, som vi får kendskab til i forbindelse med revisionen. Denne tavshedspligt omfatter dog ikke oplysninger, som kræves efter gældende lov, domstols- eller voldgiftsafgørelse eller af tilsynsmyndigheder, eller hvor det med rette anses for nødvendigt for at kunne beskytte egne lovlige interesser.

Revisors uafhængighed er én af de grundlæggende forudsætninger for en troværdig erklæring og derfor genstand for en detaljeret regulering. Vi har etableret en række procedurer i forbindelse med accept og styring af vores erklæringsopgaver, som skal sikre vores uafhængighed. I det tilfælde at vi overtræder uafhængighedsreglerne under vores opgaveløsning, er vi forpligtet til at drøfte konsekvenser heraf med kommunens ledelse, herunder redegøre for årsagen til overtrædelsen og iværksætte tiltag, som skal hindre fremtidige overtrædelser. Resultatet af disse drøftelser vil fremgå af vores revisionsberetning.

Medmindre anden aftale foreligger, kommunikerer vi elektronisk med kommunen, når dette er hensigtsmæssigt. Kommunikation via internettet indebærer risiko for, at fortrolig information læses af andre end dem, informationen er tiltænkt. Vi påtager os derfor intet ansvar for skader, der måtte opstå som følge af anvendelsen af kommunikation via internettet, ligesom vi ikke vil gøre tilsvarende ansvar gældende over for kommunen.

5. Ansvarsfordeling

Revisionen bygger ifølge lovgivningen på følgende fordeling af ansvar for årsrapporten mellem kommunens ledelse og revisor:

Ledelsens ansvar

Det er den ledelses ansvar, at kommunen bogføring sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at forvaltningen foregår på betryggende måde bl.a. ved at etablere et pålideligt internt kontrolsystem. Det er ledelsens ansvar, at kommunens bogføring og forvaltning kontrolleres på en tilfredsstillende måde, og at det nødvendige grundlag for revision er til stede.

Det er endvidere ledelsens ansvar, at det gennem hensigtsmæssige forretningsgange samt registrerings- og kontrolsystemer sikres, at tilsigtede og utilsigtede fejl så vidt muligt forebygges samt opdages og korrigeres. Ledelsen skal ifølge bogføringsloven udarbejde en efter kommunens art og størrelse afpasset beskrivelse af disse forretningsgange og registreringsystemer.

Ledelsen har endvidere ansvar for, at der hvert år udarbejdes en årsrapport, der opfylder lovgivningens bestemmelser. Det er ligeledes ledelsens ansvar, at revisor har adgang til samtlige de oplysninger, som revisor anser for nødvendige til løsning af revisionsopgaven.

Det er også ledelsens ansvar at give revisor:

- adgang til al information, som ledelsen er bekendt med er relevant for udarbejdelsen af regnskabet, såsom registreringer, dokumentation og andre forhold
- yderligere information, som revisor måtte anmode ledelsen om til revisionens formål
- ubegrænset adgang til personer i kommunen, som revisor fastslår, det er nødvendigt at indhente revisionsbevis fra.

Revisors ansvar

Det er revisors ansvar at kontrollere, at det udarbejdede årsregnskab opfylder lovgivningens regnskabsbestemmelser for kommuner, og herunder at vurdere den anvendte regnskabspraksis og de af ledelsen afgivne oplysninger og udøvede regnskabsmæssige skøn. Det er også vores ansvar at kontrollere, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlige fejl.

Ifølge revisorloven er revisor offentlighedens tillidsrepræsentant i forbindelse med afgivelse af erklæringer, der kræves ifølge lovgivningen eller ikke udelukkende er bestemt til hvervgivers eget brug. Dette indebærer, at vi i

forbindelse med erklæringsafgivelsen også skal varetage hensynet til andre regnskabsbrugere end Borgerrepræsentationen m.v.

6. Revisors dokumentationsmateriale

Arbejdspapirer og anden dokumentation, herunder både elektroniske og fysiske arbejdspapirer, der tilvejebringes som led i revisionen, tilhører alene Deloitte. Efter gældende praksis kan sådan dokumentation makuleres eller slettes efter 5 år, medmindre vi anser dokumentationen for fortsat at være af betydning for revisionen.

Findes det hensigtsmæssigt at udlevere materiale eller filer til kommunen, sker dette, under forudsætning af at kommunen alene anvender materialet til eget brug og ikke videregiver dette til tredjemand.

Vi påtager os intet ansvar for kommunens eventuelle egen anvendelse af det udleverede materiale, medmindre der indgås særskilt skriftlig aftale om vores assistance med bearbejdning af materialet og vores ansvar i forbindelse hermed.

7. Kvalitetssikring af den udførte revision

Ifølge revisorloven er vi underlagt regler om kvalitetskontrol, der udføres af Erhvervsstyrelsen. Dette medfører, at vores arbejdsdokumentation, herunder også for revisionen af kommunen, stikprøvevis kan blive udvalgt til kvalitetskontrol.

Kvalitetskontrollanterne fra Erhvervsstyrelsen er underlagt tavshedspligt.

8. Rådgivnings- og assistanceopgaver

Når vi udfører rådgivnings- og assistanceopgaver, vil vi vurdere, om vi opfylder uafhængighedsbestemmelserne i revisorloven.

Ifølge revisorloven er kommunen klassificeret som en virksomhed af særlig offentlig interesse. Som følge heraf stiller revisorloven krav til både revisors og revisionsfirmaets uafhængighed, når der afgives erklæringer. Inden vi accepterer øvrige rådgivnings- og assistanceopgaver, vil vi i hvert enkelt tilfælde vurdere, om den stillede opgave kan vække tvivl om vores uafhængighed. Rådgivnings- og assistanceopgaver aftales særskilt i hvert enkelt tilfælde.